

SBĚRATELSKÉ+NOVINY

KANDIDÁT NA REKORD Obraz Bez názvu II. z roku 1949 (na stěně) bude v květnu dražit Galerie Kodl, foto: Jan Rasch

NEJDRAŽŠÍ AUTOR ČESKÉHO POVÁLEČNÉHO UMĚNÍ

Medek přes 10 milionů

Mikuláši Medkovi by na podzim bylo devadesát let. Jeho nedožitě kulatiny dost možná oslavíme novým cenovým rekordem. Ten stávající z loňského listopadu má hodnotu přes 10 milionů korun.

MIKULÁŠ MEDEK: KVĚTINÁČE (SNÍDANĚ)
1950, olej na plátně, 109 × 56 cm,
cena: 10 060 200 Kč,
European Arts 22. 11. 2015

Medek byl prvním autorem poválečného umění, jehož díla v aukci pokořila hranici jednoho milionu korun. Obraz *Vyhřezlá matka* z roku 1949 byl na aukci Dorothea vydražen za 2,5 milionu korun (všechny ceny jsou uváděny včetně aukční provize) již v říjnu 2000. Titul nejdražšího autora dané kategorie v roce 2008 ztratil ve prospěch Václava Boštika a Zdeňka Sýkory. Koncem loňského roku jej získal zpět, když jeho raný surrealistický obraz na aukci European Arts pokořil hranici 10 milionů korun (přehled nejdražších Medkových obrazů na str. 8).

Skutečnost, že o oba rekordy se v rozmezí patnácti let postarala malířova raná díla, je příznačná. Medkovy surrealistické obrazy z konce 40. a z 50. let představují nejvíce ceněnou část jeho díla, na trhu se však vyskytují jen velice vzácně. Loni dražený obraz *Květináč (Snídaně)* z roku 1950 startoval na 8,9 milionech korun a jeho cena v průběhu dražby ještě o více jak milion vzrostla. O rok starší bezjmenný obraz, který bude v květnu dražit Galerie Kodl, bude vyvoláván za 7,8 milionu, odhad však počítá s cenou 10 až 15 milionů korun.

Medková informelní plátina z 60. a začátku 70. let jsou v aukcích mnohem častější a dosahují zpravidla výrazně nižších cen. Z třicítky děl, která prošla v posledních pěti letech českým aukcemi, jich zhruba polovina spadala do této kategorie. Ceny se pohybovaly od půl milionu do 3,7 milionu korun a bez kupce zůstala jen dvě plátina. Novinkou posledních let je, že Medkovy obrazy se častěji objevují také na aukcích v zahraničí. Dva rozměrné informelní obrazy dražené loni začátkem prosince v Sotheby's v Londýně se dokonce dostaly do první desítky malířových nejdražších děl.

V případě děl poválečného umění často platí, že privátně se obchodují i za vyšší ceny než v aukcích. Do našeho top 10 jsme zařadili jen jeden privátní prodej, který máme potvrzený, je však pravděpodobné,

že by jich tam mělo být víc. Naznačila to i výstava, kterou na jaře 2012 připravila galerie Dvořák Šec Contemporary. Například obraz *Nahý v trní* z roku 1956 zde byl nabízen za 10 milionů korun.

Jádrem výstavy, která byla podle informací České televize tvořena výhradně díly ze sbírky lobbisty Marka Dalíka, byl Medkův *Košický cyklus*, soubor čtrnácti monumentálních černočervených obrazů, které malíř vytvořil v letech 1963–64 jako výzdobu pro odbavovací halu košíckého letiště. Soubor, který má na délku sedmnáct metrů, byl již v minulosti několikrát neúspěšně nabízen v aukci, poprvé v roce 2002 aukční síní Meissner-Neumann za 9,2 milionu korun. V galerii Dvořák Šec byl ke koupi za 21 milionů korun. Jako celek kupce ani tentokrát nenašel.

Mikuláš Medek byl druhým synem legionářského generála a spisovatele Rudolfa Medka a jeho ženy Evy, dcery malíře Antonína Slavička. Malovat začal asi jako patnáctiletý. Z gymnázia přestoupil v roce 1942 na Státní grafickou školu a po skončení války pokračoval ve studiu na Umprum. Nejprve v ateliéru Františka Muziky, potom pod vedením Františka Tichého. Školu však nedokončil, neboť byl vyhozen při politických prověrkách po únoru 1948. Důležitým partnerem a inspirátorem se mu stala jeho manželka, fotografa Emila Medková.

První samostatné výstavy se Medek dočkal až v roce 1963. Relativně liberální 60. léta mu přinesla i jistý společenský úspěch. Jeho obrazy zakoupily některé veřejné sbírky, realizoval několik významných zakázek pro Československé aerolinie, zúčastnil se několika zahraničních výstav a mohl si také konečně zařídit vlastní ateliér. S nastupující normalizací se ale věci začaly znovu měnit k horšímu. Od začátku 70. let trpěl vážnými zdravotními obtížemi a v roce 1973 se jeho onemocnění zhoršilo natolik, že Emila opustila zaměstnání, aby se o něj mohla starat. Zemřel o rok později, v srpnu 1974. ■ Jan Skřivánek

Jarní aukce

Praha Sérii velkých jarních aukcí zahájí v neděli 24. 4. Galerie Art Praha. V květnu budou následovat aukce společnost European Arts (15. 5.), Galerie Arcimboldo (15. 5.), Sýpka (22. 5.) Dorotheum (28. 5.) Galerie Kodl (29. 5.)
www.artplus.cz

Karel IV

Praha Jednou z výtvarných událostí roku bude přehlídka Císař Karel IV. (1316–2016) ve Valdštejnské jízdárně v Praze (od 15. 5. do 25. 9.), kterou připravuje Národní galerie ve spolupráci s německými partnery. Karel IV. bude představen jako politik i představitel kultury. Cílem výstavy však není jen slepá adorace. Kurátoři chtějí panovníka zbavit „zkreslujících nánosů ideologických předsudků a nabídnout veřejnosti plastickou podobiznu historické osobnosti s jejími pozitivními i stinnými stránkami“.
www.ngprague.cz

Jiří Příhoda v Troji

Praha V loňském roce proběhla v Trojském zámku výstava Václava Ciglera, letošní vstup Jiřího Příhody má být pokračováním série, která bude představovat současné umění v dialogu s barokním zámekem a jeho přílehlou zahradou. Aktuální přehlídka má navíc retrospektivní ambice. V sálech zámku jsou rozmístěny Příhodovy monumentální sochy z 80. a 90. let, stejně jako současné s architekturou hraničící konstrukce.
www.ghmp.cz

Nové galerie

Ústí nad Labem V severočeském městě nově otevřely dva ambiciózní výstavní prostory. Galerie Hraničář ve třech patrech budovy, kde sídlí i bývalé Činoherní studio, aktuálně vystavuje tematickou přehlídku současného umění Dům módy (do 13. 7.), která vznikla v součinnosti s Deutsche Hygiene Museum v Drážďanech. Druhá instituce, Dům umění započal své fungování přehlídkou v prostorách někdejší menzy. Po textilním šperkaři Jaroslavu Prášilovi zde budou k vidění fotografie Pavla Baňky.
www.duul.ujep.cz, hranicar-usti.cz

Dubnový Art+Antiques

Praha Obálka a úvodní článek lákají k návštěvě výstav v Západočeské galerii a Západočeském muzeu, jež doprovázejí tradiční plzeňské sympozium o kultuře 19. století. Věnovány jsou tématu katastrof. Rozhovor představuje designera Maxima Velčovského, jehož retrospektiva probíhá v Moravské galerii. Obsáhlý text Terezie Nekvindové se zabývá problematikou restaurování současného umění. Z dalšího nelze nezmínit recenzi nové knihy Hany Rousové, článek k výstavě umělecké dvojice Fischli+Weiss nebo důkladné představení jednoho pozoruhodného portréta od Vojtěcha Hynaise.
www.artcasopis.cz

EDITORIAL

Trh na vzestupu

Sběratelé a investoři podle statistik Artplus.cz od začátku roku na aukcích utratili přes 150 milionů korun, což je o třetinu víc než ve stejném období loňského roku. Už je také jasný první favorit na titul nejdražšího díla letošního roku. Je jím rozměrný panoramatický obraz *V červnu (Kraj)* od Josefa Čapka, který byl začátkem března na aukci European Arts vydražen za rekordních 17,5 milionu korun. To je víc, než byla cena nejdražšího obrazu loňského roku. Český trh s uměním zjevně zažívá požehnané období.

Dubnové vydání Sběratelských novin vychází opět v rozšířeném rozsahu šestnácti stran. Druhý sešit novin jsme u příležitosti konání veletrhu Antique pojali jako starožitnický speciál. Krom analýzy situace v tomto segmentu trhu a rozhovoru s prezidentem Asociace starožitníků Janem Neumannem v něm najdete například také recenzi na nově otevřené muzeum českého kubismu v Domě U Černé Matky Boží, recenzi na knihu Barokní architektura v Čechách nebo pozvánku na výstavu do Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Úvodní sešit je více zaměřen na aktuální výstavní dění a na aukce. V souvislosti s v úvodu zmiňovaným rekordem bych rád upozornil na článek o J&T Banka Art Indexu a na srovnání cen současného umění za první republiky a dnes. Vyplyvá z něj, že ceny se příliš nemění. Budoucí rekordmany tak je dnes možné koupit podobně draz/levně, jako tomu bylo s Čapkem před osmdesáti lety. Stačí je umět toho budoucího Čapka, Fillu či Toyen včas rozpoznat.

Ať už vás zajímá víc staré, nebo současné umění, starožitnosti, nebo architektura a design, doufám, že si z našich článků vyberete. ■

Jan Skřivánek,
šéfredaktor Art+Antiques

DŮM FOTOGRAFIE GHMP PŘEDSTAVUJE PRVNÍHO FOTOGRAFA PRAHY

Fotograf (nejen) architektury

ANDREAS GROLL: POHLED NA KARLŮV MOST Z MALÉ STRANY (VÝŘEZ), 1855–56, albuminová fotografie, Ústav dějin umění AV ČR

Ačkoli Andreas Groll (1812–1872) dlouho nepatřil mezi evergreeny dějin fotografie, jeho jméno nebylo nikdy zcela zapomenuto. Do propadliště dějin ovšem na více než sto let zapadla většina z tisíců jeho snímků v muzejních sbírkách a pozůstalostech architektů a historiků. Výstava v Pražském domě fotografie nabízí průřez jeho rozsáhlým dílem.

ANDREAS GROLL
(1812–1872) –
NEZNÁMÝ FOTOGRAF

MÍSTO
Dům fotografie, GHMP
AUTORKY
Petra Trnková, Monika Faber
TERMÍN
16. 2.–8. 5. 2016
WEB
www.ghmp.cz

Andreas Groll, narozený na vídeňském předměstí Erdberg v rodině zahradníka, se s fotografickou praxí seznámil již na začátku 40. let, nanejvýš tři roky po zveřejnění Daguerrova vynálezu. Na rozdíl od dalších vídeňských „pionýrů fotografie“ však byly jeho možnosti experimentování s daguerrotypii značně omezené; byl zaměstnán jako sluha v rodině lékaře Ignáce Menze a ze své mzdy si ani teoreticky nemohl dovolit nákup vlastního fotografického vybavení. Pro dráhu profesionálního fotografa na volné noze se vydal až na jaře 1853, ve svých čtyřiceti letech.

Na rozdíl od valné většiny svých kolegů se však nestal ateliérovým portrétistou, ale rozhodl se pro fotografování architektury a „starožitností“. Na jedné straně tím sice v počátcích ušetřil náklady na nezbytné ateliérové vybavení, na straně druhé musel počítat s rizikem nejistých zakázek, patrně i s nižším příjmem, a vzhledem k povaze tehdejší fotografické technologie i s daleko vyššími nároky na fyzickou práci: ke své práci v terénu potřeboval nejen vlastní fotografický aparát, ale celou laboratoř, což představovalo náklad více než sta kilogramů materiálu, techniky a dalších pomůcek.

S uměleckou reprodukcí souvisí jedna z prvních, největších a zároveň nejúspěšnějších zakázek Andrease Grolla – fotodokumentace zbroje a zbraní ze sbírek ambraského zámku. První snímky vznikly nejpozději v roce 1854 a již v roce následujícím byly oceněny na světové výstavě v Paříži; tento úspěch se stal patrně důvodem edice několika desítek dvou-svazkových alb, obsahujících na 120 fotografií. V podobném duchu vznikly jen o pár let později i další

soubory, včetně u nás nejznámějších fotografií mobiliáře hradního muzea na Rožmberku.

Zároveň s fotografováním uměleckořemeslných starožitností se Groll začal profilovat také jako fotograf stavebních památek. Na objednávku Centrální komise pro výzkum a uchování stavebních památek po celá 50. léta intenzivně cestoval napříč monarchií, aby fotografoval jak architektonické celky, tak i vybrané, historiky zvláště ceněné stavební detaily. V těchto intencích vznikla v letech 1855 a 1856 i bohatá obrazová dokumentace několika lokalit v Čechách, konkrétně Kutné Hory, Kolína, Plzně a samozřejmě také Prahy.

Zásadním a dlouhodobým zdrojem fotografování příjmu se ve stejné době stala Soukromá rakouská státní železniční společnost, hlavní provozovatel železničních tratí v jižních regionech monarchie, pro niž Groll zhotovil celou sérii zakázek, svou rozmanitostí značně rozšiřujících jeho portfolio, a to především směrem k industriální, krajinářské a etnografické fotografii. Na žádost tohoto podniku zdokumentoval např. firemní vozový park, nově budované průmyslové domény v rumunském Banátu, tamní osadníky i původní obyvatele a okolní, průmyslem téměř ještě nedotčenou horskou krajinu.

I tak ale hlavní specializací Andrease Grolla zůstala fotografie architektury. Zakázky se týkaly nejen dokumentace dokončených novostaveb, ale i rozestavěných objektů, reprodukování plánové dokumentace a kresebných studií. Mezi zadavateli najdeme celou řadu čelních osobností tehdejší architektonické a stavitelské scény v monarchii, včetně Josefa Hlávky, zodpovědného mimo jiné za stavbu vídeňské opery. ■ Petra Trnková

HLÍDEJTE ZDRAVÍ PACIENTŮ. MY BUDEME HLÍDAT VAŠI ORDINACI.

Sníh prolamující
střechu

Kroupy
dopadající
na okno Vaší
ordinace

Vy po
telefonátu
se svým
účetním

Horká voda
vytékající
z prasklé
trubky

Hořící
lékařská
zpráva

Nepřemýšlejte nad riziky ohrožujícími Vaši ordinaci a raději se soustřeďte na své pacienty. Právě pro Vás Kooperativa připravila unikátní a finančně výhodné pojištění Ord inace. Je zaměřené na rizika spojená s provozem soukromé lékařské praxe – od živelních pohrom až po odpovědnost za škodu.

Zjistit potřebné detaily nebo uzavřít smlouvu můžete okamžitě na telefonním čísle ☎ 841 105 105.

Pojištění
ORDINACE

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

Pro život jaký je
už 25 let

☎ 841 105 105
www.koop.cz

J&T BANKA ART INDEX 2016

Index současných českých umělců

V únoru byl již potřetí zveřejněn tzv. J&T Banka Art Index, jenž přináší žebříček stovky současných českých umělců podle jejich výstavní úspěšnosti. Jména na prvních deseti příčkách indexu se ve srovnání s loňským rokem nezměnila, došlo jen k posunům v pořadí jednotlivých umělců.

■ Například vyšší pozice Jiřího Davida odpovídá jeho vystoupení na benátském bienále, samostatné výstavě v Moskvě a účasti na bienále v Haus der Kunst. Pořád ale platí, že 3459 bodů prvního Jiřího Kovandy je bezmála trojnásobkem bodů Markéty Othové na desáté příčce (1221 bodů). Prvních 17 autorů (až po Daniela Pitína) má 1000 a více bodů, 50. Barbora Klímová má 630 bodů a na 100. příčce umístěná Darina Alster 420 bodů.

„Třetí edici J&T Banka Art Indexu lze číst dvojím způsobem: Jako potvrzení výsledků z minulých let, nebo jako svědectví o dynamických nárůstech a poklesech v umístění jednotlivých autorů,“ komentují možné čtení tabulky její autoři, galeristka Lucie Dřodová, Ondřej Horák ze Společnosti Jindřicha Chalupceckého a šéfredaktor Art+Antiques Jan Skřivánek. Obecně ale platí, že na české scéně se toho příliš mnoho nemění. V celé první stovce se letos nově objevila jen čtyři jména (Tomáš Moravec, Jakub Matuška, Václav Magid a Roman Štětina). V letošním roce autoři indexu nabídli i dílčí žebříčky, které ukazují aktivitu na domácí, respektive zahraniční scéně jen v uplynulém roce (do výsledného indexu jsou započítávány nejen výstavy, ale i další počiny za posledních deset let).

Nejvíce bodů za výstavy v tuzemských galeriích získal v loňském roce Václav Stratil (v celkovém pořadí 33.), následovaný autory narozenými v 80. letech Tomášem Moravcem a Matějem Smetanou. Top 10 za zahraniční výstavy pak dominuje trojice z čela celkového indexu: Eva Koťátková, Jiří Kovanda a Křištof Kintera. Koťátková loni měla samostatnou výstavu na americké univerzitě MIT, českému publiku se pak představila velkou výstavou v bohnické Prádelně, která byla součástí její dizertace. Právě za ni získala jen několik týdnů po zveřejnění výsledků indexu Cenu Osobnost roku, která je udělována časopisy Art+Antiques a Artalk za nejvýraznější umělecký počin uplynulého roku.

Index je určen široké veřejnosti, ale i sběratelům a potenciálním kupcům současného umění, jako možný návod upozorňující na viditelnost umělců v současném výtvarném provozu. Nenabízí hodnocení kvality, ale na jediné číslo přepočítává četnost výstavních vystoupení jednotlivých autorů a prestiž institucí, v nichž vystavují. Index v každé své edici zohledňuje uplynulých deset let, to znamená, že hodnocené období se průběžně posouvá. V letošním roce se tak bodovala činnost umělců v letech 2006–2015. Proto nedochází jen k nárůstu bodů, ale v některých případech může bodové hodnocení i klesat. Index má stanovené i věkové omezení, všímá si pouze autorů narozených po roce 1950.

TOP TEN

Nejvyšší příčku již potřetí obhájil Jiří Kovanda, který si v loňském roce připsal druhý nejvyšší počet bodů za výstavy. Více bodů než on získala jen Eva Koťátková, která vystřídala Kateřinu Šedou na druhé příčce. Třiatřicetiletá Koťátková patří v poslední době mezi mezinárodně nejúspěšnější české umělce. O jednu příčku svou pozici v první desítce vylepšil také Křištof Kintera, který měl loni velkou samostatnou výstavu v Kunsthall Rotterdam, a z desátého na osmé místo se posunul Jiří David, který loni úspěšně reprezentoval Česku republiku na Bienále v Benátkách. (foto: Hynek Alt, Jan Rasch, Peter Fabo)

01 (1) v závorce umístění v roce 2015
Jiří Kovanda
*1953
3459 b.

02 (3)
Eva Koťátková
*1982
2748 b.

03 (2)
Kateřina Šedá
*1977
2679 b.

04 (4)
Zbyněk Baladrán
*1973
2112 b.

05 (6)
Křištof Kintera
*1973
1801 b.

06 (5)
Ján Mančuška
*1972
1653 b.

07 (7)
Dominik Lang
*1980
1427 b.

08 (10)
Jiří David
*1956
1367 b.

09 (8)
Tomáš Vaněk
*1966
1255 b.

10 (9)
Markéta Othová
*1968
1221 b.

Pro doplnění ještě uvedme, že index sleduje výstavní činnost více než dvou set českých galerií, ve kterých se v loňském roce loni uskutečnilo přes 1200 výstav s účastí kolem 800 umělců narozených po roce 1950, tedy těch, které index sleduje. Komentář k indexu dále uvádí, že dvě pětiny umělců v první stovce se narodily v sedmdesátých letech a pětina po roce 1980. Výmluvné je i zastoupení žen na výtvarné scéně. V první stovce se nachází 20 žen, z nichž tři jsou v první desítce.

Index připravuje J&T Banka ve spolupráci s portálem ART+. Banka se na poli výtvarného umění profiluje i jako sponzor. Je hlavním partnerem Ceny Jindřicha Chalupceckého i slovenské Ceny Oskára Čepana a podporuje Galerii Rudolfinum, Moravskou galerii v Brně či Slovenskou národní galerii. Průběžně buduje vlastní sbírku současného umění nazvanou Magnus Art, která se zaměřuje na laureáty Chalupceckého ceny. Pod značkou Magnus Art pořádá v květnu také již třetí ročník komorního veletrhu umění. ■ **Johanka Lomová**

INZERCE

Pablo Picasso: Alžírské ženy / 1955 / olej na plátně / 114 x 146,4 cm
Christie's New York 11. 5. 2015 / cena: 179 365 000 USD

Ročenka ART+ shrnuje vývoj na trhu s uměním doma i v zahraničí za uplynulý rok. Její součástí jsou případové studie o cenách děl Bohumila Kubišty či Václava Radimského a řada dalších článků a studií o nejdůležitějších událostech na trhu s uměním v roce 2015.

K dostání na vašich novinových stáncích

www.artplus.cz

PROČ JE AJ WEJ-WEJ DŮLEŽITÝ A JAK ROZUMĚT ZVĚROKRUHU?

Nejslavnější čínský umělec v Praze

V Národní galerii v Praze, či přesněji před ní, vystavuje Aj Wej-wej, čínský umělec považovaný za jednoho z nejvýraznějších autorů současnosti. Před budovou moderní sbírky Národní galerie nainstaloval dvanáct bronzových soch zvířecích hlav reprezentujících čínský zvěrokruh.

AJ WEJ-WEJ S GENERÁLNÍM ŘEDITELEM NG JIŘÍM FAJTEM, foto: Jan Rasch

Aj Wej-wej si chtěl rýpnout do nacionalistických vášní podporovaných čínskou vládou kolem dražby dvou hlav ze skupiny zvířat zvěrokruhu původem z císařského paláce za Pekingem navrženého v 18. století jezuitskými misionáři.

Tato v zásadě komorní instalace se nedá srovnávat s velkou Ajovou výstavou, která probíhá v Austrálii a stvrzuje jeho výjimečné postavení na mezinárodní scéně například tím, že zde vystavuje po boku Andyho Warhola (National Gallery of Victoria). Zvěrokruh v Praze je také méně okázalý i méně provokující než současná instalace čtrnácti tisíc zachranných vest připevněných na sloupky staré koncertní síně v Berlíně v reakci na uprchlickou krizi a jako připomenutí lidskosti, která by se neměla „vytrácet z lidských srdcí“.

Lidé si kladou otázku, co je na Aj Wej-wejovi tak mimořádného a jestli všechna jeho sláva není jen mediální humbuk. Médii se lépe než o umění sám píše o Aj Wej-wejově kritice čínského režimu, o jeho pronásledování a hrdinství. On sám umí pracovat s médii a dělá to především proto, aby svým uměním mohl ovlivňovat svět a měnit jej k lepšímu. Je veden přesvědčením, že všichni lidé mají právo na život, bezpečí, důstojnost a svobodu a touto v zásadě jednoduchou životní filozofií získává sympatie v Číně i mimo ni. V roce 2015 za svůj umělecký aktivismus získal (spolu s Joan Baez) čestný titul Amnesty International Velvyslanec svědomí.

V souvislosti s pražskou instalací se Milan Knížák nechal slyšet, že Ajovo umění je jen konfekce. Mno-

zí jiní váhají, zda čínskému umělci vzhledem k jeho původu mohou vůbec rozumět. Čeští výtvarní kritici se do článků o Ajovi nehrnou a zaslechla jsem názor, že o něm pořádně může psát jen sinolog. Aniž bych se vzdávala své výhody, že vím o čínských dějinách a kultuře víc než většina našich výtvarných kritiků, musím konstatovat, že na Aj Wej-weje není třeba chodit přes výklad o čínských reáliích.

Aj Wej-wej sice pochází z Číny, země odvolávající se ke starobylé historii a kultuře, jeho umění však vyrůstá z kulturního vakua, do kterého Čína upadla ve druhé polovině 20. století. Zásadní umělecké podněty získal až během pobytu v USA, což ale neznamená, že by mechanicky napodoboval to, co před ním dělali jiní na Západě. Není zatížen žádným kulturním dědictvím a ke světu i k umění přistupuje zcela svobodně, bere si odtud, co se mu zrovna hodí, a to přetváří podle svého. Stejně svobodně by měl k jeho dílu přistupovat i divák: těšit se materiálem a řemeslem srozumitelným každému, usmívat se nad hravostí nápadu, nechat se znejistět náhlou disharmonií a přemýšlet, co všechno to může znamenat. Divák má naprostou svobodu dosazovat si do Ajova díla vlastní významy spoluutvářené tím, co se děje kolem něj a o čem se dozvídá v médiích. Čínský kontext většiny jeho děl, to jsou především události, o nichž se psalo i v na-

ších novinách, jako byly tisíce mrtvých dětí během zemětřesení v S'-čchuanu v roce 2008.

Takto koncipované dílo nemá pevný a provždy daný význam, trvá ve své materiální podobě, ale jeho výpověď se mění podle toho, co je právě aktuální. Proměnlivost významů je výrazem proměnlivosti světa. Zvěrokruh vznikl v Peking, když si Aj Wej-wej chtěl rýpnout do nacionalistických vášní podporovaných čínskou vládou kolem dražby dvou hlav ze skupiny zvířat zvěrokruhu původem z císařského paláce za Pekingem navrženého v 18. století jezuitskými misionáři. Když byl poprvé vystaven ve Spojených státech, připomněl barbarství vojenského tažení proti Číně v polovině 19. století, kdy palác vydrancovali Angličané společně s Francouzi. Při další instalaci zase zvířata zvěrokruhu udělala dlouhý nos na bombastické pomníky, jaké obvykle kralují veřejnému prostoru. V Praze Aj Wej-wej myslel na promáčené a prokřehlé uprchlíky připlouvající na člunech k ostrovu Lesbos a zvířecí hlavy na chvíli zahalil do zlatých termofólií. V logice Ajovy estetiky permanentní změny si můžeme volnou asociací třeba představit, že kohout před Národní galerií Milanu Knížákovi potouchle připomíná, jak kdysi vyzýval kolemjdoucí, aby „při procházení kolem tohoto místa kokrhali“. **Olga Lomová**

INZERCE

Galerie Kodl, s. r. o. / Národní 7, 110 00, Praha 1 / otevřeno: 10–18 h / telefon: 251 512 728 / mobil: 602 327 669 / galerie@galeriekodl.cz / www.galeriekodl.cz

KODL

G A L E R I E

Dovolujeme si Vás pozvat na náš tradiční jarní Aukční den, který se uskuteční v neděli 29. 5. 2016 na Žofíně.

André Nemes: Melancholie, dat. 1941
olej na plátně, 81 × 67 cm
vyvolávací cena: 800 000 Kč
odhadní cena: 1 000 000–1 500 000 Kč

Jan Zrzavý: Pumpa, dat. 1939
tempera a olej na dřevě, 27,5 × 34,5 cm, sign. PD
vyvolávací cena: 1 700 000 Kč
odhadní cena: 2 000 000–2 500 000 Kč

Emil Filla: Zátěží s koroptví, dat. 1925
olej na plátně, 42 × 68 cm, sign. LD
vyvolávací cena: 1 500 000 Kč
odhadní cena: 2 000 000–2 500 000 Kč

JE SOUČASNÉ UMĚNÍ DRAŽŠÍ, NEŽ BYLO DŘÍV?

Ceny tehdy a teď

Nejdražšími díly českého trhu s uměním jsou obrazy autorů meziválečné avantgardy, umělců jako jsou Emil Filla, Václav Špála, Josef Šíma, Jindřich Štyrský či Toyen. Jejich díla se dnes v aukcích běžně prodávají za milionové částky. Při pohledu na rekordní sumy, kterých dosahují, asi leckoho napadne – „Škoda, že dědeček či pradědeček si svého času taky nekoupil nějaký takový obraz...“

V případě řady děl, která v posledních letech prošla aukčním trhem, je dokonce možné dohledat, kolik původně stála. Fillovo *Zátiší s artyčokem*, které se v září 2008 prodalo za 6,6 milionu, malíř ve 30. letech nabízel za 9 tisíc a svá největší plátna si tehdy cenil na 20 tisíc korun. Štyrského *Obraz III.*, který byl již v říjnu 2003 vydražen za 3,9 milionu a který by dnes stál klidně třikrát tolik, bylo možné na výstavě *Poesie 1932*, která se konala na podzim 1932 v pražském Mánesu, koupit za 4 tisíce korun. Toyen tamtéž svá díla nabízela za částky od 1500 do 6000 korun. Ostatní dnes milionoví autoři na tom byli podobně. Velké kytice od Václava Špály, jaké dnes stojí 1,2 milionu a více, malíř sám prodával za částky kolem 4 tisíc korun.

Na první pohled vypadají původní ceny až směšně nízké. Ve skutečnosti však šlo o částky, které si zdaleka ne každý mohl dovolit. Měsíční plat úředníka v soukromé sféře byl za první republiky 1300 Kč, učitel obecné školy si vydělal 1500 Kč, písařka 800 Kč, nekvalifikovaný dělník 600 Kč. Ministři nebo univerzitní profesori pobírali 5 tisíc korun měsíčně. S jistým zjednodušením lze tehdejší ceny převádět na současné tak, že je vynásobíme dvaceti. Fillovy obrazy by tak v dnešních cenách stály od 100 do 400 tisíc, Špálova kytice kolem 80 tisíc a obrazy Štyrského a Toyen od 30 do 120 tisíc korun.

Při vědomí jejich dnešních skutečných cen jde pořád o velice nízké částky. Dřív než se začneme na své předky zlobit a vytýkat jim absenci citu pro umění, je dobré si uvědomit, že žádný ze zmiňovaných autorů ve své době nebyl zdaleka takovým klasikem jako dnes. Filla v roce 1932 oslavil padesáté narozeniny a byl již respektovanou osobností domácí výtvarné scény, Štyrskému však byla pouhých třiatřicet a Toyen sotva třicet. V tomto kontextu tehdejší ceny rázem vypadají jinak a my sami se ocitáme v podobné pozici, v jaké byli naši předci za první republiky. Ve vztahu k reálným mzdám se totiž ceny většiny dnešních autorů pohybují v podobném rozpětí, jako tomu bylo v případě jejich předchůdců ve 30. letech.

Obrazy čtyřiačtyřicetiletého Josefa Bolfa, který je na 11. příčce nejvýše umístěným malířem v letošním J&T Banka Art Indexu, nabízí galerie Hunt Kastner za částky od 60 do 220 tisíc korun. Koláže či práce na papíře jsou o něco levnější. Jednatřicetiletý Vladimír Houdek, který je laureátem Ceny Jindřicha Chaloupeckého za rok 2012 a který v aktuálním indexu figuruje na 49. příčce, svá díla prodává za částky od 20 do 180 tisíc korun. Na spodní hranici, jak vysvětluje jeho galerista Filip Polanský,

ŠKODA, ŽE TO DĚDEČEK NEKOUPIL... Z dražby obrazu Harlekýn a Kolombína od Václava Špály, foto: Jan Rasch

si je možné koupit kresbu nebo kvaš přibližně formátu A4, na horní pak v pravdě monumentální obraz o rozměrech 230 na 180 centimetrů.

Podobná cenová rozpětí uvádí i galerista Petr Novotný. „Pro lepší srovnání budu používat ceny za takzvanou metrovku, tedy obraz velikosti 100 × 100 cm. Tato cena se v podstatě vyvíjí a stoupá s věkem autora, u studentů to bývá 10 až 20 tisíc, u absolventů kolem třiceti let pak 60 tisíc, ve čtyřiceti 80 tisíc, u padesátníků 100 až 120 tisíc,“ vysvětluje a dodává, že z tohoto pravidla se vymykají autoři, kteří nějakým způsobem fungují na mezinárodní scéně. Jako příklad uvádí právě Josefa Bolfa či Jana Mertu. „Ceny našich autorů, a tím myslím takovou tu širší špičku – od nadějných začínajících autorů až po žijící klasiky, se liší relativně jen velmi málo, u těch nejstarších je to jen několikanásobek těch začínajících malířů. Není to tedy jako například v Německu, kde dostanete poměrně dobré a známé autory za ceny srovnatelné s našimi, ale ty největší hvězdy prodávají za miliony a to ještě v eurech,“ dodává Novotný.

Současného umění vždy bylo královskou disciplínou sběratelství. Nejde ani tak o to umět odhadnout, který autor bude za dvě tři generace tím nej-

více ceněným (případný špatný odhad vám ostatně vnučata či pravnoučata sotva budou vyčítat), ale hlavně o odvahu mít vlastní názor. Tak jako se dnes na aukcích bojuje o díla autorů meziválečné avantgardy, za jejich života bylo sběratelským hitem umění 19. století. Karel Čapek k tomu v roce 1934 v jednom ze svých fejetonů napsal: „Když čtu zprávu o napálených sběratelích obrazů od starých a slavných mistrů, mám neodbytný pocit, který bych vyjádřil slovy: Patří jim to. To mají z toho, že si umanuli kupovat staré a slavné obrazy. Kdyby šli do ateliéru nějakého malíře, který ještě není slavným staromistrovským nebožtíkem, a odnesli si pod paží nějaký obraz, měli by alespoň jistotu, že ten obraz a ta signatura jsou pravé. (...) Ale ono je, jaksi vznešenější, ukázat na stěně, tady mám Piepenhaгена a tohle je raná kresba od Čermáka, než říci: Tohle? To je jeden žijící malíř, a já na to vsadím hlavu, že ten obraz je dobrý.“

Jako post scriptum lze dodat, že malířství 19. století se dnes prodává hůře a za nižší ceny než díla Filly, Štyrského či Toyen. Pokud by měl tento trend platit, i je jednou převálcují naši současníci. ■ Jan Skřivánek

Ve vztahu k reálným mzdám se ceny většiny dnešních autorů pohybují v podobném rozpětí, jako tomu bylo v případě Filly, Štyrského a Toyen ve 30. letech.

INZERCE

Praha
Tržiště 3, 110 00
otevřeno 10–17 hod

Brno
Údolní 70, 602 00
otevřeno 9–17 hod

www.sypka.cz
aukce@sypka.cz
mob. 608 958 322

**DOVOLUJEME SI UPOZORNIT, ŽE
PŘIJÍMÁME ZBOŽÍ DO JARNÍ AUKCE 22. 5. 2016 V PRAZE**

Filla Emil
Zátiší s kukuřičným
klassem, 1924
celková cena
4 504 000 Kč

Blažiček Oldřich
Třešně
na Schwaigerově
podnosu, 1930
celková cena
372 000 Kč

IV. AUKCE

GALERIE LAZARSKÁ

Katalog dražených děl a další informace na
www.aukce.galerielazarska.cz

Prohlídka dražených děl 18.4. - 28.4. 2016
v prostorách Galerie Lazarská, Lazarská 7,
Praha 1, tel. 222523739

O. Janeček

J. Sudek

K. Lhoták

J. Trnka

Světový trh loni klesl na 64 miliard dolarů

Podle výroční zprávy TEFAF, kterou každoročně u příležitosti březnového galerijního veletrhu v Maastrichtu sestavuje ekonomka Clare McAndrew a která je nejrespektovanější analýzou světového trhu s uměním, došlo meziročně k poklesu v objemu prodeje o 7 %. Sběratelé i investoři loni podle zprávy TEFAF za umění celosvětově utratili necelých 64 miliard amerických dolarů. Snížení celkového obrátu jde ruku v ruce i s mírným poklesem počtu skutečných transakcí (snížil se o 2 %). Pokles globální trh s uměním zaznamenal poprvé od roku 2011.

Klesající tendence se projevila převážně u děl v nižších cenových relacích, zatímco milionové položky stále trhají rekordy. Katarští šejkové loni údajně zaplatili kolem 300 milionů dolarů za obraz *Nafea faa ipoipo?* od Paula Gauguina a nejdražší díla prodaná na loňských aukcích – Picassoovy *Alžírské ženy* (179,4 milionu dolarů) a Modiglianiho *Akt* (170 milionu dolarů) – obsadily horní dvě příčku v žebříčku historicky nejdražších aukčních prodeje.

Když se podíváme detailněji na jednotlivé segmenty trhu, zjistíme, že největší kategorie – poválečné a současné umění (46 % celkového obrátu) – po dvou letech mimořádných nárůstů znamenala pokles celkového objemu obchodů o 14 %, a to na 6,8 miliardy dolarů. Počet prodaných položek v této kategorii klesl o pětinu. Podobný trend postihl i klasickou modernu a impresionisty, kteří jsou druhou nejobchodovanější kategorií (30 % obrátu). Objem obchodů se meziročně snížil o 1 % na celkových 4,5 miliardy dolarů.

Nárůst podle Clare McAndrew naopak zaznamenaly internetové obchody. V rámci rychle rostoucích online prodeje bylo v loňském roce prodáno zboží za 4,7 miliardy dolarů, což představuje 7% podíl na celkovém obrátu. Dařilo se i americkému trhu s uměním, který tak potvrzuje svoji vedoucí pozici. Prodeje ve Spojených státech během loňského roku stouply o 4 % na 27,3 miliardy dolarů, což znamená historické maximum. Všechna další teritoria a segmenty byly ve znamení poklesů. Ve Velké Británii došlo k poklesu o 9 % (na 13,5 miliardy

1 **PABLO PICASSO:** **ALŽÍRSKÉ ŽENY (VERZE O)**, 1955, olej na plátně, 114 x 146,4 cm, cena: 179 365 000 USD, Christie's New York 11. 5. 2015

2 **PAUL GAUGUIN:** **NAFEA FAA IPOIPO?**, 1892, olej na plátně, 101 x 77 cm, cena: 300 000 000 USD, privátní prodej

a Čína zaznamenala propad dokonce o 23 % (na 11,8 miliardy dolarů).

Značnou vypovídací schopnost má i zjištění, že práce prodané za více než 10 milionů dolarů se na celkovém obrátu podílejí plnými 28 %, i když představují jen 0,1 % všech položek. Milionové položky pak činí 1 % ze všech prodaných děl, a přitom představují 57 % z celkového obrátu. Pokud se podíváme na opačný konec, tak zjistíme, že 90 % děl stojí méně

než 50 tisíc dolarů. Při sečtení jejich cen nicméně výsledná suma dosahuje jen 12 % z celkové hodnoty prodaných věcí.

Když se na výsledky trhu s uměním podíváme v delším časovém horizontu, zjistíme, že za poslední dekádu došlo k obrovskému boomu. Celkový obrát trhu s uměním se od roku 2005 zvýšil o plných 78 % a i od finanční krize po pádu Lehman Brothers v září 2008 došlo k výraznému nárůstu o 61 %. **Pavla Kosař**

Obraz z Čech nejdražším dílem slovenských aukcí

Slovenský aukční trh loni povyrostl o 10 %. Na deseti bratislavských aukcích sběratelé a investoři v průběhu roku utratili téměř 4,4 milionu eur (119 milionů českých korun). Za více než 30 tisíc eur, což přibližně odpovídá milionu slovenských korun, se prodalo devatenáct obrazů a jeden diamantový prsten.

Ačkoliv se celkový objem trhu zvýšil, stále nedosahuje rekordních výsledků roku 2012, kdy činil téměř 6,5 milionu eur. V posledních letech také klesá počet „milionových“ položek. V roce 2011 jich bylo 52, loni sotva 20. Ke koupi deseti nejdražších obrazů by případný zájemce potřeboval 1,14 milionu eur, což je zhruba o čtvrtinu víc než o rok dřív. Stále však o pětinu méně než před třemi lety.

Nejdražším dílem roku se stalo *Zátiší s ovocem* od Ludovíta Fully, které se na listopadové aukci společnosti Art Invest prodalo v novém autorském rekordu za 202 tisíc eur (5,5 milionu korun). Startovalo přitom na částce necelých 120 tisíc eur. Pro české publikum je tento obraz z konce 20. let zajímavý i tím, že před

1 **JÚLIUS JAKOBY:** **AKT ŽENY**, 1932, olej na plátně, 71 x 47 cm, cena: 141 600 eur, Soga 10. 11. 2015

2 **LUDOVÍT FULLA:** **ZÁTIŠÍ S OVOCÍM**, 1928, olej na plátně, 35 x 40 cm, cena: 202 300 eur, Art Invest 15. 11. 2015

pár lety prošel českým aukčním trhem. V roce 2011 dražilo pražské Dorotheum v rozmezí půl roku dvě velice podobná Fullova zátiší, lišící se především svými rozměry. Obraz, který se nyní prodal v Bratislavě, tehdy odešel za vyvolávací cenu 1,44 milionu korun (tehdejším kurzem za 59 tisíc eur). O půl roku později se rozměrnější varianta téhož námětu

prodala za 2,16 milionu korun (88 tisíc eur) a dnes je součástí stále expozice bratislavské galerie Nedbalka.

V nových autorských rekordech se prodaly ještě práce Júlia Jakobyho (141 tisíc eur) a Imry Weiner-Krála (119 tisíc eur). Žebříček nejdražších děl jinak mnoho nového nevykazuje. Všichni zastoupení autoři byli za takto vysoké částky draženi již

v minulosti. Nejčastěji se opakuje jméno Martina Benky, od něž v první dvacítkce najdeme hned sedm děl. Třemi obrazy je v seznamu „milionových“ děl zastoupen Jan Hála. Jakobyho ženský akt, Hálova *Važecká přadlena v zimě* se na trh vrátily po pěti a dvou letech. Cena Jakobyho obrazu za tu dobu vzrostla o 26 tisíc, Hálova o téměř 12 tisíc eur.

V podstatě všechny „milionové“ obrazy vydražené loni na bratislavských aukcích dobou svého vzniku spadají do první poloviny 20. století. Výjimkou jsou dvě krajiny Ladislava Mednyanszkého ze samého závěru 19. století a *Ukřižovaný* od Ludovíta Fully, malířovo pozdní dílo z roku 1975. Díla starého umění i poválečných, potažmo současných autorů se loni do nejvyššího cenového segmentu vůbec nedostala. Nejdražším dílem poválečného umění se stala socha Huga Demartiniho z cyklu *Mimo vymezené místo*, která se na listopadové aukci Sogy prodala za 29,5 tisíc eur (800 tisíc korun). Z děl slovenských umělců to byl obraz *Viola* od Mariána Čunderlíka (23 tisíc eur). **Jan Skřivánek**

INZERCE

František JANOUŠEK – Obraz, vyvolávací cena: 3 800 000 CZK

EUROPEANartS

AUKČNÍ DEN VÝBĚR VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

neděle 15. května 2016, 13.00 hodin

OBECNÍ DŮM PRAHA – GRÉGRŮV SÁL

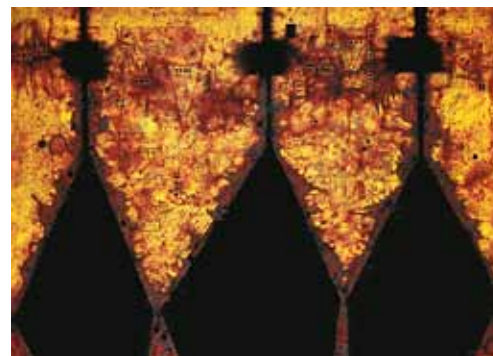
Předaukční výstava od 2. května v prostorách galerie

WWW.EUROPEANARTS.CZ

European Arts Investments s.r.o., Senovážné náměstí 8, 110 00 Praha 1, ČR
tel./fax: +420-233 342 293, e-mail: info@europeanarts.cz

MEDKOVY PRODEJE DOMA I V ZAHRANIČÍ

Nejdražší obrazy Mikuláše Medka

1. MIKULÁŠ MEDEK: KVĚTINÁČE (SNÍDANĚ), 1950, olej na plátně, 109 x 56 cm,
CENA 10 060 200 Kč
AUKČNÍ DŮM European Arts 22. 11. 2015

Obraz, který nese zcela konkrétní, ale nevysvětlené datum 9. 5. 1950, měl dlouho ve sbírce surrealisty Milan Nápravník.

2. MIKULÁŠ MEDEK: TŘI UDÁLOSTI, 1967, olej a email na plátně, 130 x 180 cm
CENA 6 561 000 Kč
AUKČNÍ SÍŇ Sotheby's Londýn 2. 12. 2015

Londýnská aukční síň očekávala, že se obraz prodá maximálně za polovinu realizované ceny. Jde o rekord za Medkovu práci z 60. let.

3. MIKULÁŠ MEDEK: DÍVKA SE ŠVIHADLEM, konec 50. let, olej na plátně, 130 x 94 cm
CENA 6 000 000 Kč
AUKČNÍ DŮM Galerie Kodl 19. 5. 2013

Prodej tohoto obrazu Medkovi vrátil titul nejdražšího autora poválečného umění, který od roku 2011 držel Václav Boštík.

4. MIKULÁŠ MEDEK: MŮJ PORTRÉT V GENERÁLSKÉ UNIFORMĚ, 1960, olej a email na plátně, 163 x 115 cm
CENA 6 000 000 Kč
PRIVÁTNÍ PRODEJ Pro arte 2015

Název odkazuje k legionářské minulosti malířova otce, generála Rudolfa Medka. V roce 2014 byl obraz vystaven v expozici Art+Antiques na Designbloku.

5. MIKULÁŠ MEDEK: PŘÍLIŠ MNOHO ALKOHOLU II (VODKA), 1965, olej a email na plátně, 151 x 84,5 cm
CENA 4 903 000 Kč
AUKČNÍ DŮM Sotheby's Londýn 2. 12. 2015

Obraz byl dražen na stejné aukci jako rozměrné plátno Tři události a i v tomto případě aukční síň očekávala jen poloviční cenu.

6. MIKULÁŠ MEDEK: JARÓ 1951 - PYTEL, 1951, olej a tuš na plátně, 61 x 85 cm
CENA 3 720 000 Kč
AUKČNÍ DŮM Galerie Art Praha 29. 4. 2012

Po osmi letech první rané surrealistické Medkovo plátno nabízené v aukci. Obraz původně patřil manželce historika surrealistické skupiny Vratislava Effenbergera.

7. MIKULÁŠ MEDEK: 3 604 CM² ŠRAMOTU, 536 CM² TICHA, 1961, olej a email na plátně, 162 x 100 cm
CENA 3 678 000 Kč
AUKČNÍ DŮM 1. Art Consulting 5. 10. 2014

Ve své době šlo o nejvyšší aukční cenu za Medkovu informální malbu. Podobně jako ostatní díla v tomto seznamu, obraz nechyběl na nejdůležitějších malířových výstavách.

8. MIKULÁŠ MEDEK: FIGURA, 1960, olej na plátně, 101 x 122 cm
CENA 3 501 000 Kč
AUKČNÍ DŮM 1. Art Consulting 7. 6. 2012

Cena v průběhu aukce vzrostla o milion. Atraktivitu díla zvyšovalo, že pocházel ze sbírky předlistopadového ředitele Národní galerie Jiřího Kotalíka.

9. MIKULÁŠ MEDEK: TŘI SPLETITÉ NEPŘÍTOMNOSTI, 1964, kombinovaná technika na plátně, 130 x 180 cm
CENA 3 455 000 Kč
AUKČNÍ DŮM Sotheby's 12. 11. 2014

Obraz se od 60. let nacházel v soukromé sbírce ve Švýcarsku. V londýnské aukci překvapil výrazným nárůstem oproti odhadu.

10. MIKULÁŠ MEDEK: STAVBA S MALÝM ČERNÝM TICHEM, 1961, olej na plátně, 162 x 115 cm
CENA 3 088 000 Kč
AUKČNÍ DŮM 1. Art Consulting 7. 10. 2012

Ve své době šlo o třetí nejdražší Medkův obraz. Nad 3 miliony korun byla v roce 2012 dražena ještě dvě další malířova plátna.

Ceny jsou uváděny včetně aukční provize

INZERCE

Sudek Josef, Zátěží se sklenicí a ovocem, vyvolávací cena 38 000 Kč

Dovolujeme si vás pozvat na aukci Umění a starožitnosti

28. KVĚTNA 2016 / 14 hod.
PRAGUE MARRIOTT HOTEL,
V Celnici 8, Praha 1

PŘEDAUČNÍ VÝSTAVA
Galerie DOROTHEUM, Ovocný trh 2, Praha 1
21. 5. - 28. 5. 2016
po-pá / 10-19 h, so / 10-17 h (28. 5. pouze 10-13 h)

Aukční katalog na www.dorotheum.com
www.youtube.com/dorotheumcz

Secesní lampa „Krokusy“, vyvolávací cena 70 000 Kč

Stephan Leopold, Na břehu jezera, vyvolávací cena 150 000 Kč

DOROTHEUM
Založeno 1707

PAVEL JANÁK: KUBISTICKÁ DÓZA S VÍKEM, Graniton, 1911, kamenina, výška 12 cm, průměr 13,5 cm, cena: 74 400 Kč, Arthouse Hejtmánek 28. 5. 2015

VICEPREZIDENTKA ASOCIACE STAROŽITNÍKŮ SE OHLÍŽÍ ZA ROKEM 2015

Jak se vede starožitníkům?

Když jsme se snažili spolu s Janem Neumannem, prezidentem Asociace starožitníků, vyhodnotit, jaký vlastně byl pro starožitníky loňský rok, uvědomili jsme si, jak široké spektrum uměleckých a sběratelských předmětů a starožitností se nabízí k prodeji v českých obchodech. Z této rozmanitosti, která spočívá zejména v různé úrovni kvality starožitností a výši cen, vyplývá i jistá nesourodost hodnocení prodejů. A musíme brát v úvahu, že prodeje podle obchodníků kolísají dokonce i podle ročního období.

Na stav trhu se starožitnostmi v kamenných obchodech, tedy v nejtradičnějším způsobu prodeje, se nám nejlépe nahlíží prostřednictvím veletrhů starožitností Antique, které Asociace starožitníků pořádá dvakrát do roka v Novoměstské radnici na Karlově náměstí v Praze. Hodnotíme vždy návštěvnost, nejzajímavější exponáty, a zejména spokojenost vystavovatelů (cca šedesát firem z ČR) s realizovanými prodeji.

Pro laika je možná překvapením, že se prodá jen malé procento vystavených předmětů, které představují co do počtu položek minimálně šedesátinásobek běžné předaukční výstavy. Veletrh má

pro Asociaci význam i jako živá reklama na starožitnosti, upozornění na smysluplnost sběratelství a prostředek osvěty o pohybu cen. Je platformou setkávání se nás, obchodníků s veřejností i mezi sebou. Loňské dva veletrhy nám přinesly ze všech těchto hledisek radost. Jarní veletrh měl dobrou návštěvnost a solidní obrát. Podzimní veletrh pak předčil všechna naše očekávání. Přišlo cca 8 tisíc návštěvníků a většina vystavovatelů si pochvalovala nezvykle vysoké prodeje, které u některých obchodníků dosahovaly na tutéž úroveň jako před dvanácti lety, kdy trh vzkvátal. Optikou veletrhů tedy vidíme markantní oživení trhu.

Otázkou je, o jaké starožitnosti byl nejvyšší zájem. Podle Ilji Boublerleho, viceprezidenta obchodní sekce Asociace (Victoria Antiques), ubývá sběratelů u nejlevnějších starožitností. Důvod vidí v tom, že Češi nakupují tyto komodity přes internet, a cizinci jsou limitováni stále se snižující povolenou vahou zavazadel. Propad je zejména u starožitných hodin a hodinek, předmětů z cínu, který se prodává za zlomek ceny než před patnácti lety, u neznačkového porcelánu a chalupářských starožitných dekorací, ale i u hraček. Zájem je naopak o mince a známky.

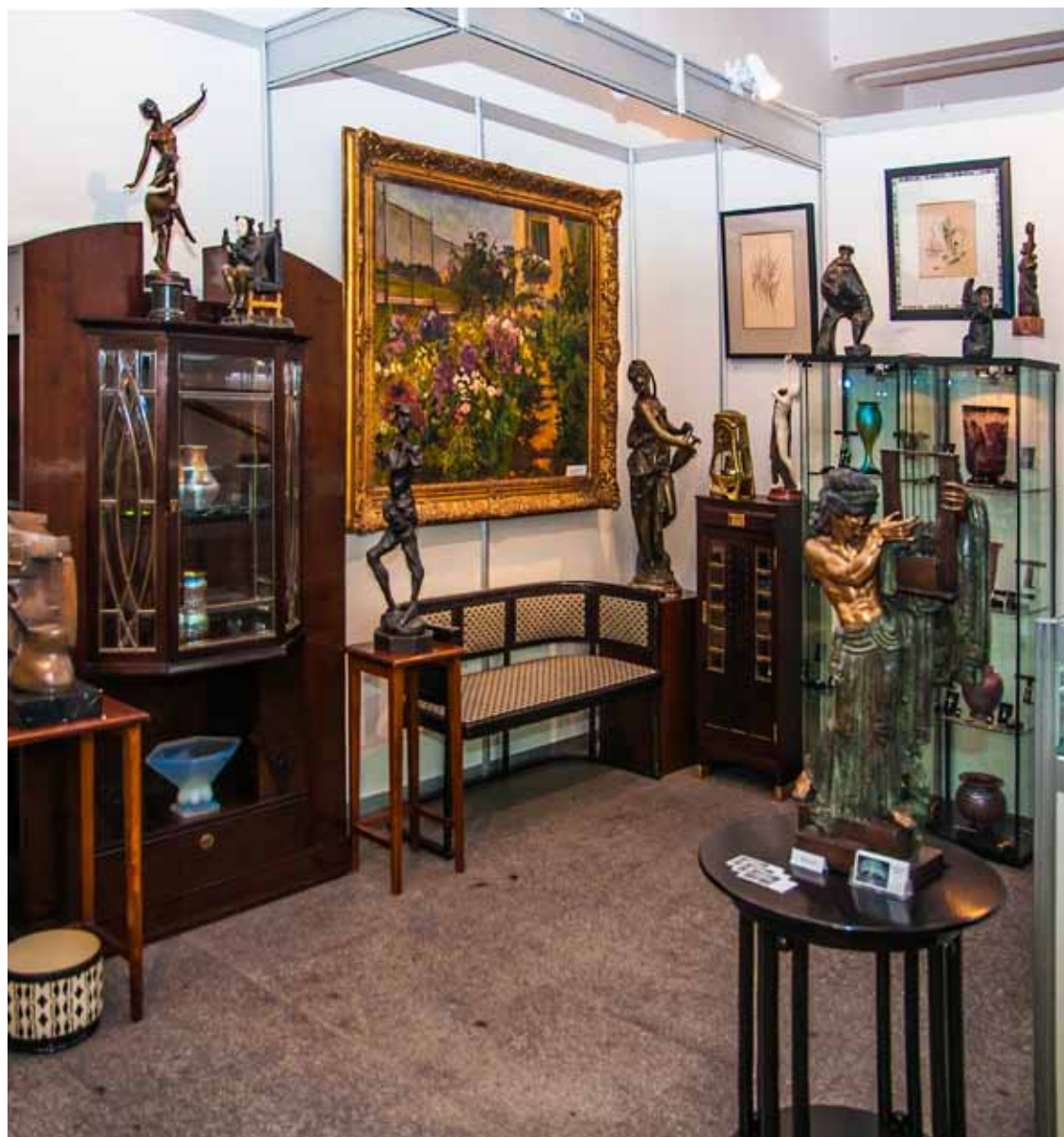
Podle jeho kolegy, viceprezidenta sekce aukční Asociace Marka Mahlera (Alma Antique), byl v loňském roce vidět nadále rostoucí zájem o starožitné šperky, a to nejen brilantové z období art deca, ale i o secesní či poválečné, a nově i o kvalitní šperky ze starých českých granátů, české sklo a zlaté mince. Raritní či ojedinělé starožitnosti lze podle něj prodat za překvapivě vysoké ceny. Miroslav Macík, viceprezident sekce pro Moravu a Slezsko, zaznamenal, že na Moravě narůstá zájem o umění moravské provenience. A zákazníci jednoznačně dávají důraz na kvalitu zpracování, dekorativnost, neobvyklost a u uměleckého řemesla na prokázané autorství, případně původ. Michal Jankovský (Starožitnosti M. Jankovský) zdůrazňuje, že pro úspěšnost obchodu je klíčová stálá, zejména česká klientela, která se získává postupně, na základě péče, důvěry a kvalitní nabídky „na míru“ zákazníkovi.

Stejně jako v několika posledních letech se kupci, sběratelé i investoři zajímají o kvalitní české a francouzské sklo, český a německý porcelán slavných modelérů a značek a francouzské, české a německé autorské bronzky. Přetrvává zájem o starožitnosti dovezené z Číny, a to nejen u české klientely, ale zejména mezi turisty z této lidnaté a prudce se rozvíjející asijské země. Narůstá i skupina sběratelů obrazů, kteří dříve nakupovali převážně na aukcích, a kteří začínají vyhledávat přírůstky do sbírek i v kamených obchodech.

Markantně ubylo zákazníků z Ruska, kteří se vždy zajímali o klasické starožitnosti z 18. a počátku 19. století, a to i těch, kteří jsou natrvalo usazeni v Česku. Je zájem i o kompletní jídelní a nápojové servisy, stříbrné příborové soupravy a kvalitní vyšívání či damaškové ubrusy, tedy o starožitnosti, které noví majitelé používají v běžném životě. Vždy a u všech komodit však platí, že kvalita musí jít ruku v ruce s rozumnou cenou.

V posledních několika letech se obchodníci setkávají se stále vzdělanějšími zákazníky, kteří starožitnosti díky dostupné literatuře studují a o nakupovaných kusech zasvěceně diskutují.

Český kubismus je stálíci domácího trhu s uměním. Vysokých cen dosahují nejen díla Emila Filly a dalších malířů, ale i užité umění. Zejména to platí pro vázy a dózy Pavla Janáka, z nichž jednu jsme vybrali na titulní stranu. Nejdražší jednotlivá Janákova váza byla před čtyřmi lety v pražském Dorotheu vydražena za 216 tisíc, jeho kávový servis se loni na aukci společnosti Sýpka prodal dokonce za 408 tisíc korun. Z kubistického nábytku se nejdrážer prodal pokoj od Otakara Novotného, který před devíti lety v Dorotheu za 1,02 milionu korun koupili američtí manželé Hascoe. Varianta tohoto souboru z tmavého dřeva je k vidění v nové stálé expozici českého kubismu v Domě U Černé Matky Boží.

Z PODZIMNÍHO VELETRHU ANTIQUE, VÝSTAVNÍ STÁNEK STAROŽITNOSTÍ M. JANKOVSKÝ

Petra Youngová, viceprezidenta mezinárodní sekce, její firma Antikvity Art Aukce má pobočky v Čechách i na Moravě, upozorňuje nově na mladší generaci zákazníků kolem 35 let, které přestala bavit strohost a uniformita moderního nábytku a obrací se ke kvalitě a originalitě, tedy ke starožitným kouskům, které při stěhování do jiných bytů mohou eventuálně znovu prodat, a které jsou cenově na historickém minimu. Stejný zájem projevuje tato nová skupina zákazníků o zajímavé doplňky. Tento trend je podle ní i u zákazníků ze zahraničí, kde se překvapivě projevuje poptávka po českých malířích 20. století.

Pro starožitníky specializující se na vysoce kvalitní starožitnosti to znamená, že musí věnovat zvýšenou péči internetové prezentaci svých obchodů a o nabídku prostřednictvím této internetové prezentace, která má za úkol přivést mladé a moderní zákazníky do kamenných obchodů s tím, že přicházejí již za předem vyhlédnutou věcí. A nejen je. I movitá klientela, která se v posledních letech začala o starožitnosti zajímat a nakupovat, šetří čas

a ráda si „zasurfuje“ po obchodech před tím, než vyrazí na nákup.

Podle Michaela Třeštíka z eAntiku je určitý posun od motivace „zaujaté sběratelské“ k racionálnímu investování a k dotváření soukromých i firemních interiérů. Loňský rok byl podle jeho hodnocení ve znamení zvýšeného zájmu o šperky a zejména o komorní a interiérovou plastiku.

Narůstá také vzdělanost sběratelů. Lidé, kteří se do sbírání či investování do starožitností pouští, vyhledávali v minulosti konzultanty, ale v posledních několika letech se obchodníci setkávají se stále vzdělanějšími zákazníky, kteří starožitnosti díky dostupné literatuře studují a o nakupovaných kusech zasvěceně diskutují. Podle Jana Neumana, prezidenta Asociace, to dokazuje i trvalý zájem o studium na její Rudolfské akademii, kde je možno studovat nejen dějiny umění, ale zejména jednotlivé sběratelské obory jako porcelán, sklo, šperky, atd. Do školy nastupuje každoročně kolem 70 posluchačů a kapacita je každým rokem zcela naplněná. **Simona Šustková**

INZERCE

Pořádá
Asociace starožitníků
České republiky

ANTIQUE

prodejní veletrh starožitností

Novoměstská radnice
21. – 24. 4. 2016
Karlovo náměstí 1/23
Praha 2

Návštěvní hodiny – Opening hours:
21. – 23. 4. 2016 | 10:00 – 19:00
24. 4. 2016 | 10:00 – 17:00

Vstupné – Entrance: 100,- Kč
Důchodci a studenti: 80,- Kč

www.asociace.com

Rudolfská akademie Asociace starožitníků, z. s.

Dvouleté rekvalifikační studium pro obor starožitník,
vhodné též pro sběratele a milovníky umění.
(Akreditace od MŠMT)

Profilové předměty:

- ✓ Dějiny umění
- ✓ Památková péče
- ✓ Užité umění
- ✓ Sběratelství
- ✓ Základy znalectví
- ✓ Odborné exkurze v Praze i mimo Prahu

Veškeré informace včetně přihlášky na webových stránkách
www.asociace.com nebo na tel.: **222 322 580**

NOVÁ EXPOZICE ČESKÉHO KUBISMU

Muzeum rodinného stříbra

Uměleckoprůmyslové museum v Praze otevřelo v Domě U Černé Matky Boží novou expozici českého kubismu. Je to už třetí pokus, jak v této budově, která byla původně obchodním domem, prezentovat v Čechách mimořádně ceněný, časem však nejrůznějšími, mnohdy vzájemně oponentními interpretacemi poněkud rozostřený fenomén.

Často až bouřlivé diskuze odborníků český kubismus provázejí od začátku. Od opovrhlivého odmítnutí mladší, funkcionalismus vyznávající generací, přes počátky jeho znovudocení koncem 50. let k polemikám, které od 60. let byly důsledkem stále vyhraněnějších názorů, mimo jiné, jestli jde o transpozici francouzského malířského kubismu, nebo jestli souvisí s jeho českou variantou nazvanou Miroslavem Lamačem kuboexpresionismus. V 80. letech diskuzi inovoval Petr Wittlich, když slavnou Janákovu kubistickou dózu interpretoval jako jednu z konsekvencí secesního sklonu ke geometrizaci. Mezioborová komplexnost českého kubismu vedla k úvahám podpořeným postmoderním diskurzem, že se jedná o gesamtkunstwerk svého druhu.

Současná polemika pak probíhá především ve dvou názorových rovinách. Jedna, ta nejrozšířenější, akceptovaná i širší kulturní veřejností, spojuje tento fenomén především s jeho tvaroslovným systémem, druhá, v intencích historika umění Dalibora Veselého, zdůrazňuje jeho teoretický koncept. Odmítá jakoukoli spojitost s francouzským malířským modelem a vsazuje ho do středoevropského, především německého kontextu architektury, která se od roku 1910 pokoušela realizovat „teoretické interpretace tvořivého procesu krystalizace, v němž se zdůrazňuje protiklad materiální a duchovní stránky reality“ (Dalibor Veselý).

Úkolem kurátorky nové expozice českého kubismu Lucie Vlčkové nebyl a ani nemohl být nějaký radikální vstup do této diskuze, přesto je však zřejmé, že ji sleduje a dílčím způsobem, pokud jí to relativně malý prostor druhého a třetího patra domu umožňuje, i reflektuje. Vlčková se rozhodla podat srozumitelnou zprávu českým i zahraničním návštěvníkům. V expozici postupovala „od ideového vymezení stylu a problematiky formy uměleckého díla přes historii institucí spojených s českým kubismem až po inspirační zdroje a proměny kubismu po první světové válce.“

Proces vymezování stylu demonstruje mimo jiné citáty. O tom, že nebyl jednoduchý, svědčí např. výrok Vlastislava Hofmana z roku 1912: „Není ovšem dosud odpovědi na otázku, jakou podobu mají mít moderní formy; zatím spíše tušíme jejich ráz a specifickou chuť, ještě ztajeňnou v hloubi moderního života.“ Sleduje ho především v rámci Skupiny výtvarných umělců z let 1911–14 a poválečného Artělu, Pražských uměleckých dílen a Svazu českého

Z vizuálního hlediska je na expozici nejzajímavější inovativní koncepce instalace. Ve spolupráci se SGL Projekt zachází Vlčková s exponáty jako se samostatnými uměleckými objekty.

ČESKÝ KUBISMUS

MÍSTO
Dům U Černé Matky Boží
POŘADATEL
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
KURÁTORKA
Lucie Vlčková
WEB
www.cz.kubismus.cz

JOSEF GOČÁR: OBÝVACÍ POKOJ, Pražské umělecké dílny, prezentováno na výstavě německého Werkbundu v Kolíně nad Rýnem, 1914, foto: Ondřej Kocourek, UPM

díla jako styl, jehož idea a tvaroslovný koncept byly schopné propojit architekturu s volným a užitým uměním. A je to právě užitě umění, které v expozici dominuje: nábytek, interiérové doplňky z keramiky, skla a kovů, tapety, plakátová tvorba a knižní grafika od architektů a designérů Pavla Janáka, Josefa Gočára, Josefa Chochola, Vlastislava Hofmana, Otakara Novotného či Františka Kysely.

Zvýšenou pozornost Vlčková věnuje krystalinické genezi kubistických tvarů, zejména jak ji interpretovala Lada Hubatová-Vacková v knize *Tiché revoluce uvnitř ornamentu*, když problematiku šikmých ploch a ostrých hran ve tvorbě Pavla Janáka zhodnotila z hlediska ornamentu. Zvláště když u tvarosloví jeho dózy odkázala k modelům krystalů od mineraloga Karla Vrby. Vlčková jich několik vystavila a spolu s nimi také různé druhy krystalů. Není sice známo, že by je Janák nebo některý jiný český kubista sbírali, stojí však za zmínku, že si jejich velkou kolekci vytvořil český Němec Wenzel Hablik, jehož tvorba má k této problematice mnohé co říct, tentokrát ovšem zejména v německém kontextu.

Z vizuálního hlediska je na expozici nejzajímavější inovativní koncepce instalace. Ve spolupráci se SGL Projekt zachází Vlčková s exponáty jako se samostatnými uměleckými objekty. Z nábytku nevytváří obligátní pokojíčky, ale proti jeho původnímu – užitkovému – smyslu ho staví do frontálních řad na sokly. V návaznosti na metaforu „české rodin-

né stříbro“ bychom je mohli přirovnat k rodinným skupinovým fotografiím. Každý je v nich za sebe a zároveň součástí celku s podobnými, geneticky podmíněnými znaky. Že SGL Projekt Vlčkové dobře rozuměl, dokazují i volné citace židle Vlastislava Hofmana pro sochaře Josefa Mařatku v interaktivní části expozice a stejně tak výstavní fundus. Vše je vyrobeno z MDF desek, nakonec přestříkaných bílým lesklým autolakem. Řešení odlehčuje pocit tíže z masivního a vesměs tmavého kubistického nábytku a zároveň ho jakoby animuje estetickými pravidly současnosti.

Samostatnou pozici mají v instalaci obrazy Emila Filly, Bohumila Kubišty, Josefa Čapka, Václava Špály a plastiky Otto Gutfreunda. Vesměs se vážou k programům Skupiny výtvarných umělců a poválečných Tvrdosijných. Stejně jako u dekorativních předmětů Artělu upozornila Vendula Hnídková, že bychom při jejich přičleňování ke kubismu měli být rezervovanější, i u tohoto typu volné tvorby, který s despektem Karel Teige ve 20. letech nazval „hranalismem“, je stále diskutovanější termín „kuboexpresionismus“, prosazovaný Miroslavem Lamačem. Vyjmuta z úzkých lokálních souvislostí se stále zřetelněji jeví spíše jako jedna z variant středoevropských expresionistických tendencí. Přesto do nové expozice nazvané *Český kubismus* patří, protože názorně demonstruje otevřenost další diskuze, která jistě rovněž není zdaleka u konce. **Hana Rousová**

INZERCE

OLOMOUCKÁ OBRAZÁRNA

/IV/ EVROPSKÉ MALÍŘSTVÍ 19. STOLETÍ
V OLOMOUCKÝCH SBÍRKÁCH

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLMOUC

25 / 2 / – 25 / 9 / 2016

Barokní architektura v Čechách

BAROKNÍ ARCHITEKTURA V ČECHÁCH
Jakub Bachtík, Richard Biegel, Petr Macek (eds.), Karolinum 2015,
STRAN 768 stran
CENA 1200 Kč

Budeme-li vycházet z obecného předpokladu, že baroko provázela velkorysost, opulence a rafinovanost, pak je možné knihu *Barokní architektura v Čechách* bez větší nadsázky považovat za vskutku barokní dílo. Monumentální kniha čítající bezmála osm set padesát stran na první pohled nezaunme pouze objemností a skvostnou obrazovou přílohou, ale i zjevně promyšleným a jasně strukturovaným obsahem.

Autorský kolektiv, složený zejména z přímých kolegů a žáků předního českého historika umění Mojmíra Horyny (1945–2011) pod vedením Petra Maca, Richarda Biegla a Jakuba Bachtíka, překlenul v knize dlouhé a kulturně mimořádně dynamické období od stručného nástinu renesančních kořenů barokní architektury v Čechách až po střet uměleckých koncepcí s pokusy o reglementaci josefinského státu na sklonku 18. století.

Šest chronologicky řazených uměleckohistorických částí seznamuje čtenáře nejen s hlubšími ideovými a intelektuálními koncepty stylových východisek, ale přináší také biogramy klíčových umělců, objednavatelů a obsáhlé zhodnocení jednotlivých příkladů realizací. Závěrečná část popisuje nejdůležitější fenomény, neodlučitelně provázející vývoj barokní architektury v Čechách – dispoziční profánních staveb, exteriérové a interiérové dekorace a zahradní architekturu.

Celkovou koncepci knihy provází několik důležitých tezí, jimiž se *Barokní architektura v Čechách* odlišuje od dosavadních uměleckohistorických syntéz a zasazuje vývoj barokní architektury, zdánlivě ohraničené zemskými hranicemi, do výrazně širšího rámce evropských dějin umění. Autoři pracují s dobře argumentovanou představou hlubších základů barokní kultury v Čechách v „tavicím kotli uměleckých idejí“ rudolfínské Prahy. Na příkladu díla císařského architekta Filippiho a jeho pokračovatelů sleduje kniha jasnou vývojovou linii, sahající svým formálním vlivem až do konce třicetileté války, díky technologickým inovacím však až hluboko do 18. století.

Druhou důležitou tezí je zdůraznění určujícího vztahu uměleckých center a periferie. Důsledně využitý metodologický postup na straně jedné definuje kulturní a umělecké transfery z Itálie, Francie či Vídně do Prahy a na dvory nejvýznamnějších aristokratů, na straně druhé vysvětluje předávání architektonických forem do českých regionů, kde se invenční prvky spojují s tradičními východisky do mnohdy pozoruhodných architektonických derivátů.

Vedle této promyšlené koncepce, podepřené precizními rozbory dosavadních uměleckohistorických studií a přístupů, je kniha podstatná novými klíčovými zjištěními a zdařilými pokusy o syntézu dosud opomíjených fenoménů. Patrně právě díky této knize se tak součástí diskursu o barokní architektuře v Čechách stávají natrvalo zcela zasloužené dosud „druhořadá“ či zcela neznámá jména architektů.

Kniha *Barokní architektura v Čechách*, vytoužený vědecký projekt Mojmíra Horyny, naplněný jeho kolegy a žáky, představuje i při současné záplavě uměleckohistorických publikací opus magnum českého dějepisu umění a bezesporu by si zasloužila překlad do anglického jazyka. **Michal Konečný**

Letenský kolotoč se dočká rekonstrukce

Národní technické muzeum ve spolupráci s městskou částí Praha 7 v březnu představilo veřejnosti současný stav a plány týkající se budoucnosti Letenského kolotoče. S bohatou historií této unikátní památky evropského významu, s plánovanou rekonstrukcí stavby a jejího interiéru a aktuálním stavem veřejné sbírky seznámil během komentované prohlídky více než 700 zájemců generální ředitel muzea Karel Ksandr. „Je vidět, že Letenský kolotoč, který se nachází již 122 let na stejném místě, Pražany zajímá a jsme vděční, že sbírka na obnovu koní je úspěšná,“ řekl Ksandr.

Letenský kolotoč je jedním z nejstarších podlahových kolotočů na světě. V Letenských sadech byl postaven v roce 1894 a až do roku 2004 sloužil k zábavě Pražanů. V kolotoči se jezdilo na 19 koních různých velikostí potažených pravou koňskou kůží bez spojů, plněných slámou, se skleněnými očima. Původní sedla a uzdění se dochovala

KOLOTOČ SI 10. BŘEZNA PŘIŠLO PROHLÉDNOUT VÍCE NEŽ 700 ZÁJEMCŮ
foto: NTM

pouze u čtyř koní: Poly, Flory, Bleska a Šemíka. Zajímavostí interiéru je sloup středové točny, který byl vyzdoben třemi rytíři v brnění z papírmaše natřenými stříbřenkou.

V roce 2004 tuto památku v kritickém stavu zakoupilo za finanční podpory ministerstva kultury Národní technické muzeum, které tehdy provedlo nejnutnější záchranné práce. Nyní proběhne oprava vlastního novorenesančního pavilonu a jeho technologického zařízení, která bude stát 4 miliony korun.

Již více než rok se MČ Praha 7 a Národní technické muzeum snaží zajistit finanční prostředky také na obnovu interiéru kolotoče a rekonstrukci koní, aby bylo možné uvést kolotoč opět do pohybu. Ve veřejné sbírce na transparentním účtu: 1079304750207/0100 je nyní 368 tisíc korun, tedy více než 10 procent z předpokládaných nákladů, které jsou odhadnuty na 3,5 milionu korun. Dalšími 400 tisíci přislíbil na opravu přispět Magistrát hl. města Prahy.

„Kolotoč je neodmyslitelnou součástí Letné. Jeho záchrana byla jedním z prvních projektů, do kterých jsme se po volbách na radnici pustili. Chtěla bych po-

děkovat všem, kteří nám s jeho obnovou pomáhají. Semkla se tu silná komunita věrných fanoušků. Pevně věřím, že se jejich řady budou dále rozšiřovat,“ nechala se na setkání slyšet radní městské části Hanka Třeštíková.

Jedním z podporovatelů rekonstrukce je i textař Michal Horáček: „Letenský kolotoč pro mě byl a vždycky bude tím nejkrásnějším na světě. V padesátých letech mě tam rodiče nebo prarodiče brávali snad každý týden. Dodnes si živě pamatuji, že mezi všemi těmi koňmi potaženými pravou koňskou kůží byl mým favoritem Cikán (každý kůň měl v hřívě cedulku se svým jménem), že vprostřed se otáčeli rytíři v brnění a zhlíželi se v protilehlých zrcadlech a že každou jízdu provázela hudba orchestrionu, do něhož se vkládaly různé disky s kolíčky, o něž brnkaly struny. Ten kolotoč je naprosto nezbytné zachránit – už pro potěšení, které přinese dalším generacím jezdců a rytířů.“ **Jana Dobisíková**

INZERCE

OVOCNÝ TRH 19,
PRAHA 1
ÚTERÝ—NEDELE
10—18 HOD

**EXPOZICE
ČESKÝ
KUBISMUS
DŮM U ČERNÉ
MATKY BOŽÍ**

CZKUBISMUS.CZ

KNIHA ZLIN & Umělecká literatura

**DEAYN SUDJIC
B JAKO BAUHAUS**

Tato tematicky pestrá kniha plná inspirativních myšlenek a osvěžujících osobních vzpomínek vypráví o popíjení suchého martini v Loosově Americkém baru a o architektuře ve filmech Alfreda Hitchcocka, o módě a technologii, politice i umění. Dokládá, že myšlení skrze věci významným způsobem utváří popkulturu a že design je v dobrém i špatném neodmyslitelnou součástí našeho každodenního života.

WWW.KNIHAZLIN.CZ

ROZHOVOR S JANEM NEUMANNEM

Pomáháme kultivovat trh s uměním

Jan Neumann je bezkonkurenčně nejzkušenějším českým licitátorem. Řídil již první povolenou aukci na podzim 1989 a občas moderuje i tři aukce v jediném týdnu. Trh s uměním ale sleduje i z perspektivy „kamenných obchodů“, poslední dva roky je prezidentem Asociace starožitníků.

Jak se za těch víc jak pětadvacet let proměnili účastníci aukcí?

První aukce na Žofíně v říjnu 1989 to byla velká společenská událost. Sál byl úplně plný, přišlo kolem šesti set lidí. Většina se ale přišla jen podívat, vydali jsme pouhých dvacet dražitzelských čísel. Lidé to velmi prožívali, tleskalo se po každém prodeji a celý sál se otáčel, kdo že to draží. Přitom z dnešního pohledu šlo o skoro směšné částky. Dneska se mnohem víc draží po telefonu, nebo si zájemci podávají limit. V sále jsou vždy nejen sběratelé a obchodníci, ale třeba i prodávající, kteří se jdou rozloučit s obrazem po dědečkovi, ale o společenskou událost už většinou moc nejde. Aukce jsou místem pro nákup a prodej.

A jak se změnil trh? Jde mluvit o plošném růstu cen, nebo platí, že špičkové věci dosahují špičkových cen, zatímco méně významné kusy se dnes prodávají hůř než v minulosti?

Spíš to druhé. Dnes je větší problém prodat obraz v cenovém rozpětí od 15 do 50 tisíc korun, než věc za milion. Souvisí to s ekonomickou situací, kdy přibývá bohatých lidí, ale střední třída slábne, i s měnícím se životním stylem. Trh se ale vždy vyvíjí ve vlnách. V 90. letech víc nakupovala střední třída, lidé měli obavy o své úspory a příležitostí kam investovat ještě tolik nebylo. První stagnace přišla, když zjistili, že o peníze nepřijdou a že jde kupovat pozemky nebo akcie. Po čase pochopili, že se potřebují také něčím pochlubit, což s akciemi příliš nejde. Zajímavé je, že na začátku nikoho nezajímala moderna, ale každý chtěl 19. století nebo baroko. Dnes je tomu naopak.

Jak jsou na tom starožitnosti?

Černého Petra má klasický nábytek. Všichni čekají, kdy se ceny zvednou, a ono se pořád nic neděje. Vidím to na restaurátorech, kteří dříve pohrdali prací na kostelním mobiliáři, protože měli dost jiných zakázek, a dnes jsou za ni vděční. Při současných cenách se totiž hodně nábytku vůbec nevyplatí nechávat restaurovat.

A zvednou se někdy ceny starožitného nábytku?

Vůbec nepochybuji, že se zvednou. Jen je otázka, jestli to bude za pět, nebo za dvacet let. Problémem dnes není sehnat zboží, ale najít pro ně kupce. Část tradičního sortimentu starožitnictví se už posunula do vetešnictví, protože o něj není zájem. A naopak řada špičkových starožitníků má stálou klientelu, pro

V 90. letech nikoho nezajímala moderna, ale každý chtěl 19. století nebo baroko. Dnes je tomu naopak.

CV

Jan Neumann je prezidentem Asociace starožitníků od léta 2014. Předtím stál v čele vlastního aukčního domu Meissner-Neumann, který byl v 90. letech a na začátku tisíciletí dominantním hráčem na českém trhu s uměním. Jeho prostřednictvím mimo jiné probíhal rozprodej restituované sbírky Jindřicha Waldese. V roce 1989 byl Neumann jedním ze zakladatelů firmy Antikva Nova Praha, která byla prvním soukromým obchodem se starožitnostmi. Svou první aukci uspořádala ještě před Sametovou revolucí. Jarní veletrh Antique, který Asociace starožitníků pořádá, se koná od 21. do 24. dubna. Zúčastní se jej více než pět desítek vystavovatelů z celé republiky. www.asociace.com

JAN NEUMANN PŘI PRÁCI, foto: Jan Rasch

kterou shání věci doslova po celém světě. V médiích stále přetrvává představa, že nám cizinci vykupují naše památky, ale to už dlouho není pravda. Posledních deset let se sem věci spíš dovážejí. Krize nás zasáhla méně než okolní země, a tak třeba v letech 2008–09 bylo pro obchodníky z Rakouska nebo Německa zajímavé prodávat u nás.

Asociace starožitníků letos slaví pětadvacet let své existence, v čem vidíte její hlavní přínos?

V celkové kultivaci obchodu s uměním a v tom, že máme možnost připomínkovat legislativu, která se nás dotýká. Zatímco zahraniční sdružení bývají ryze profesní a oborová, naše Asociace sdružuje nejen obchodníky, ale i restaurátory a sběratele, každého, koho to zajímá. Ze zemí někdejšího východního bloku jsme byli první, kdo byl přijat za člena mezinárodní asociace starožitníků CINO a hostili jsme už také dva její výroční kongresy.

Jak funguje Rudolfská akademie, kterou Asociace provozuje? Jde o profesní školu, nebo spíše o volnočasovou aktivitu?

Rudolfská akademie je obojím. Obchod se starožitnostmi je vázanou živností a absolvování Akade-

mie je uznávanou kvalifikací. V prvních letech si na škole doplňovala vzdělání řada aktivních starožitníků, dnes převládají lidé, pro které jsou umění a starožitnosti koníčkem. Máme radost, že je o výuku zájem a že středeční i sobotní termíny kurzů máme obsazené. Za ty roky už máme několik tisíc absolventů.

Příští týden se na pražské Novoměstské radnici uskuteční jarní veletrh Antique. Na co byste čtenáře pozval?

Veletrh je další z důležitých aktivit Asociace. Pořádáme jej dvakrát do roka a za ty roky jsme už vystřídali hodně adres – začínali jsme v Domě U Hybernů, pak jsme byli v Obecním domě, v Jízdárně Pražského hradu, v Uměleckoprůmyslovém museu a nejdéle v Mánesu. Někteří obchodníci Antique berou hlavně jako příležitost, jak se zviditelnit, jiní cíleně nabízejí takové zboží, u kterého mají velkou šanci, že se prodá. Téma nadcházejícího, již 37. veletrhu zní *Ženská krása v umění – od Věstonické Venuše po současnost*. Která konkrétní díla budou k vidění a na prodej, bohužel zatím nedokážu říct. Většina obchodníků to dopředu příliš nechce prozrazovat. Nechme se překvapit. ■ Jan Skřivánek

INZERCE

denně | daily 10 – 18:00
22. 4. – 30. 10. 2016

Poděkování:
Městské muzeum krasu
a umění města Žebráku

CESKÝ KRUMLOV

1884 – 1956

Jaroslav
Hněvkovský

OBRAZY Z DŽUNGLE
PICTURES FROM THE JUNGLE

www.schieleartcentrum.cz

EGON SCHIELE ART CENTRUM ČESKÝ KRUMLOV

foto © Ing. Libor Sváček / ze sbírek Muzea Českého krasu, p.o. (fond města Žebráku)

MUZEUM SKLA A BIŽUTERIE V JABLONCI NAD NISOU

Okouzlení perličkami

Tři generace mužů z podnikatelské rodiny Friedů spojili svůj život se skleněnými perličkami, a to v profesním i soukromém životě. Budovali nejen úspěšnou rodinnou firmu Fried Frères, zaměřenou na obchod s bižuterními komponenty, ale i unikátní sbírku předmětů ze skleněných i kovových perliček. Ta je do začátku května premiérově představována na výstavě v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Perle a perličky z různých materiálů patřily k oblíbeným surovinám pro výrobu ozdob a dekorací po celém světě, v některých oblastech již od starověku. Výjimečné postavení mezi skleněnými perlemi si vydobily perličky malých rozměrů. Své využití našly v módním průmyslu, pro domácí ruční práce, uměleckou i amatérskou tvorbu i pro výrobu tradičních domorodých předmětů a ozdob. Ať už byly perličky vyrobeny v Benátkách, v Nizozemí, Jizerských horách, nebo v jihovýchodní Asii, staly se nedílnou součástí světového obchodu.

Nejstarší skleněné perličky sekané z tenkých trubek z různých sklovin, dnes kulatých i hranových, vyráběli Benátčané již po roce 1550. Postupně vznikala další centra výroby jak v Evropě, tak v jihovýchodní Asii. V Čechách, v Jizerských horách, byl první sekáč perliček doložen v roce 1784. A právě v této lokalitě vzniklo jedno z nejvýznamnějších světových center produkce skleněných perliček, které dokázalo na konci 19. století svou originální produkcí konkurovat i tradičním Benátkám.

Během staletí vzniklo několik základních typů perliček, nicméně jednotlivé regiony měly svá výrobní specifika. Výroba nejrozšířenějšího typu – hutně kulaceného rokajlu – byla patrně zdokonalena v Benátkách v první polovině 19. století. Nasekané perličky mohly být zpracovávány i mechanicky broušením nebo pomocí různých povrch zušlechťujících technik. Od roku 1874 se v Jizerských horách vyráběly perličky zdobené technikou listru, která jim dávala kovový lesk. Atraktivní byly ty zlatené a stříbrné. Mezi broušeným sortimentem se staly v Evropě a USA oblíbené české tříkrátky nebo drobný broušený rokajl, později nazývaný šarlotka.

Rozkvět výroby vždy závisel na aktuální módě a oblíbě perličkových výšivek a aplikací na šatech. Příkladem byla i módní vlna v první polovině 20. let minulého století, kdy se perličky používaly k dekoraci šatů, rukavic, klobouků nebo jemných hedvábných punčoch k večerním šatům. Perličkám se dostalo i pozornosti módních návrhářů a designérů. Vznikaly i originální kabelky ve stylu art deco nebo kubismu.

Předměty, které v sobě spojily vzácný materiál a dokonale zvládnutou techniku, jsou pouzdra a taštičky vyrobené ve Francii v 18. století. Tyto výrobky zpracované tradiční francouzskou technikou sablé, z velmi jemných francouzských perliček, často

Rozkvět výroby perliček vždy závisel na aktuální módě a oblíbě perličkových výšivek a aplikací na šatech. Perličkám se dostalo i pozornosti módních návrhářů a designérů.

OKOUZLENÍ PERLIČKAMI

POŘADATEL
Muzeum skla a bižuterie
KURÁTOŘI
Kateřina Hrušková,
Zdeněk Štafl
TERMÍN
13. 11. 2015–8. 5. 2016
WEB
www.msb-jablonec.cz

KABELKA, 1850–1900, rokajl, pleteno, kovový stahovací uzávěr, nápis Carl August Grofe, 20,5 x 12 cm, foto: Aleš Kosina

o velikosti menší než 1 mm, byly určeny výhradně pro nejbohatší vrstvy společnosti a své zákazníky nacházely především v okruhu francouzského královského dvora. Technika sablé se objevila již kolem roku 1680 a ve své původní podobě, tedy za použití hedvábných nití a jemných perliček, se používala pouze do Velké francouzské revoluce.

Výšivky vznikaly podle předloh ve specializovaných dílnách, oblíbené byly rokokové motivy, květinové a rostlinné vzory nebo figurální výjevy. Částým výrobkem jsou pouzdra na milostné dopisy – tzv. „billet doux“ –, dámské kabelky a pouzdra na drobné osobní předměty, například mušky (umělé pihy). Dochované předměty vznikly nejčastěji v období mezi lety 1725–1775. Zánik dílen a tohoto typu produkce byl spojen se společenskými změnami ve Francii. Nový zájem o tuto techniku byl zaznamenán v první čtvrtině 19. století, kdy se ve zjednodušené podobě používala pro dekoraci drobných pouzder a schránek na šicí potřeby, růžence nebo čichací sůl.

V období 19. století se skleněné i kovové perličky staly vyhledávaným materiálem pro domácí ruční práce dívek a žen v celé Evropě, a to napříč společenskými vrstvami. Techniky i vzory se zvláště po roce 1850 šířily díky grafickým listům, publikacím i návodům otištěným v tisku, nejprve v přílohách určených pro ženy, později v ryze ženských časopisech. Díky šíření těchto materiálů se stejné motivy objevovaly v celé Evropě a výsledné výrobky se

lišily barevnou skladbou perliček, rozsahem a samozřejmě kvalitou výsledného zpracování. S tím souvisel i rozvoj mnoha technik od klasické výšivky po háčkování nebo oblíbené pletení, díky kterému vznikaly i výrobky větších rozměrů.

Na počátku 20. století se objevuje sériová výroba hotových výrobků i polotovárů. Celoevropsky oblíbené byly háčkové jednobarevné váčky a kabelky z čípků nebo broušených perliček v sytých barvách plošně dekorované trásněmi. Vyráběly se v meziválečném Československu, především v oblastech Železnobrodsko, Frýdštejnsko a kolem Hodkovic nad Mohelkou, a to z čípků, dvoukrátek nebo broušených tříkrátek.

Sbírka, která získala jméno po posledním z majitelů, Bertrandu Friedovi, který se nejvíce zasloužil o její rozšíření, je příkladem rozmanitých typů perliček i technik. Většinu sbírky tvoří rozmanité dámské váčky a kabelky z 18.–20. století, dámské i pánské módní doplňky, pouzdra na drobné osobní předměty, interiérové dekorace a nábytek. Předměty pocházejí především z Francie, Velké Británie, Čech, Rakouska, Ruska a Turecka, ze zámořských oblastí jsou zastoupeny výrobky z USA, Indie nebo Číny. Sbírka byla vždy střeženým rodinným majetkem a stěhovala společně se svým majitelem. Před několika lety byla postupně přesunuta do britského města Woodbridge, kde je nyní trvale uložena a kde v současnosti žije i Bertrand Fried. **Kateřina Hrušková**

INZERCE

JEDINEČNÉ STAROŽITNÉ ŠPERKY

**ANTIQUES
CINOLTER**

Maiselova 9, 110 00 Praha 1, tel.: +420 222 31 98 16, GSM: +420 602 31 76 67
e-mail: mcinolter@antiqueprague.cz, www.antiqueprague.cz

**ANTIQUARIAT
OLOMOUC**

Tr. 1. Máje 12, Olomouc
tel.: 585 232 462 mob.: 602 585 735, antikelen@seznam.cz

Vázy značky Loetz na aukcích doma i v zahraničí

Vytváření kolekcí historického skla a porcelánu dominovalo českému drobnému sběratelství před druhou světovou válkou, kdy tento materiál tvořil největší část obsahu tehdejších aukcí. Občas byly pořádány specializované dražby zaměřené výhradně na tento sortiment. Náročnější disciplínou bylo sbírání skla, jehož milovníci museli prokázat větší zkušenost a erudici na rozdíl od kolegů zaměřených na porcelán, kde se dalo lépe orientovat podle výrobních značek.

V současnosti se již nejedná o tak rozsáhlé oblasti sběratelského zájmu, nicméně hlavní důrazy zůstaly a osvědčily svoji dlouhodobou platnost. V případě skleněných výrobků jsou oceňovány barokní poháry z 18. století, tzv. předbřeznové sklo první poloviny 19. století, špičková produkce kolem roku 1900 a autorské kusy nastupující moderny v prvním desetiletí 20. století.

V uplynulé sezoně byl v oblasti českého historického skla největší zájem o díla z produkce sklárny v Klášterském Mlýně vedené pod názvem Johann Lötz Witwe. V jarní aukci Arthouse Hejtmánek byla z 68 tisíc na konečných 161 ti-

síc korun vydražena váza z irizovaného skla s dekorem Medici v monumentální mosazné montáži. Pokusy s irizovaným sklem inspirovaným produkcí americké firmy Tiffany byly oceněny již dobovou kritikou, když byla sklárna Lötz vyznamenána Grand Prix na světové výstavě v Paříži roku 1900. Značný nárůst z 33 tisíc na 72 tisíc korun zaznamenala loni v Dorotheu váza Titania vyrobená v Klášterském Mlýně kolem roku 1905. Dorotheum rovněž drží cenový rekord firmy Loetz – před pěti lety se zde černobílá váza podle návrhu Josefa Hoffmanna prodala za 336 tisíc korun.

Na zahraničních aukcích bylo celkem v roce 2015 nabídnuto kolem 200 výrobků firmy Loetz a více než polovina z nich byla též prodána za ceny srovnatelné s těmi domácími. Nejvíce pozornosti budí toto sklo v německy mluvících zemích, kde je řazeno do jedné skupiny s výrobky slavných francouzských dílen Gallé a Daum.

Sběratelskou událostí se staly aukce mnichovského aukčního domu Askana Quittenbauma specializovaného mimo jiné na uměleckou produkci po roce 1900. V květnové dražbě bylo představe-

1 VÁZA V MOSAZNÉ MONTÁŽI
Johann Loetz Witwe, 1902, irizované sklo s česáným dekorem v mosazné montáži, 53,5 × 35 cm, cena: 161 200 Kč, Arthouse Hejtmánek 28. 5. 2015

2 VÁZA OD JOSEFA HOFFMANNA
1912, sklo čiré, podjímáné mléčným, s vnějším černým odleptávaným dekorem, výška 25,5 cm, cena: 336 000 Kč, Dorotheum 26. 11. 2011

no v rámci rozprodeje soukromé sbírky historického skla i 71 položek z produkce firmy Loetz. Dalších 54 kusů společnost dražila v listopadu. V obou dražbách našlo kupce 58 procent výrobků sledované firmy a vázy proslavené řady Phänomen byly prodávány za sumy převyšující hranici 200 tisíc korun.

Větší počet skleněných výrobků z Klášterského Mlýna se objevil též v podzimních aukcích vídeňského Dorothea. Z celkem třiceti nabízených polo-

žek jich bylo prodáno 17 a nejvyšší ceny se pohybovaly kolem 140 tisíc korun. Vyšší úspěšnosti dosáhl ve svém specializovaném aukčním domě Jürgen Fischer v Heilbronn, který našel kupce pro 14 váz Loetz z 19 nabízených, ovšem za výrazně nižší ceny pohybující se v rozmezí 5 až 70 tisíc korun. Další jednotlivé kusy z produkce firmy pak byly nabízeny v aukčních domech v Kolíně nad Rýnem, Frankfurtu nad Mohanem, Paříži a Cannes. **Robert Mečkovský**

Muchův náhrdelník za 17 milionů korun

Od 11. do 20. března se v nizozemském Maastrichtu uskutečnil tradiční starožitnický a galerijní veletrh TEFAF, který je minimálně v segmentu starého umění nejprestižnější akcí svého druhu na světě. Na letošním veletrhu se prezentovalo 275 obchodníků z dvaceti zemí světa. Ke koupi bylo vše od starověkého umění a umění přírodních národů přes středověké sochy, barokní malířství či díla impresionistů až po moderní design a práce největších hvězd poválečného a současného umění.

Jednou z nejvíce diskutovaných položek letošního ročníku byl nově objevený Rembrandtův obraz, kterým se přijela pochlubit pařížská galerie Talabardon & Gautier. Obraz přibližně formátu A4 se objevil loni v září na aukci lokální aukční síně v americkém státě New Jersey, kde byl nabízen jako dílo anonymního malíře z 19. století s odhadní cenou 800 dolarů. Několik dražitelů však v něm poznalo rané Rembrandtovo dílo a cenu vyhnali až na 1,1 milionu

ALFONS MUCHA, GEORGES FOUQUET: CHAÎNE DE CORSAGE
kolem 1900, Epoque Fine Jewels, Kortrijk

dolarů, tedy více než tisícinásobek odhadu. Rembrandtovo autorství následně potvrdil i přední znalec malířova díla Ernst van de Wetering. Jde o jeden ze ztracených obrazů z cyklu pěti smyslů, který Rembrandt namaloval, když mu bylo osmnáct nebo devatenáct let. Obraz byl pečlivě restaurován a TEFAF byl první příležitostí, kdy jej mohla spatřit

širší veřejnost. Jako jedna z mála položek však nebyl na prodej, do své sbírky jej již koncem loňského roku koupil americký miliardář Thomas S. Kaplan, který mimo jiné vlastní další dva obrazy z téhož cyklu. Zaplatil za něj údajně 3 až 4 miliony dolarů.

České umění bývá v Maastrichtu v posledních letech zastoupeno jen velmi slabě. Naše barvy většinou hájí jen snímky Františka Drtikola a Josefa Sudka, popřípadě některého z dalších meziválečných fotografů, a ojediněle se objevují kvaše Františka Kupky. Letošní rok v tomto směru nebyl o mnoho jiný. Bonusem navíc byla jen komorní výstava dvaceti akvarelů a pastelů Josefa Šímy z 50. a 60. let, kterou se prezentovala pařížská galerie Antoine Laurentin.

S jistou licencí bychom za „český“ mohli prohlásit ještě 130 cm dlouhý zlatý chaïne de corsage vyrobený pařížským šperkařem Georgesem Fouquetem podle návrhu Alfonse Muchy. Unikátní náhrdelník nabízel belgické starožitnic-

tví Epoque Fine Jewels za 620 tisíc eur (16,7 milionu korun). Šperk se na trh vrátil po čtyřech letech, v květnu 2012 byl vydražen na aukci Sotheby's v Ženevě za 122 tisíc švýcarských franků (2,6 milionu korun).

Mucha s Fouquetem spolupracoval v letech 1899 až 1901 a navrhl pro něj řadu šperků i kompletní zařízení jeho obchodu na Rue Royale, které dnes uchovává pařížské Musée Carnavalet. Fouquet mimo jiné realizoval slavný hadí náramek pro Sarah Bernhardtovou, který se před devětadvaceti lety prodal na aukci Christie's za tehdy rekordních 757 tisíc dolarů. Při zohlednění inflace to odpovídá částce 1,6 milionu dolarů v dnešních cenách (39 milionů korun).

Fouquet za kolekci šperků podle Muchových návrhů získal v roce 1900 zlatou medaili na Světové výstavě v Paříži, do dnešních dnů se jich však dochovalo jen málo. Známejší než konkrétní Fouquetovy realizace jsou tak Muchovy kresebné návrhy. **Jan Skřivánek**

INZERCE

WWW.RENODESIGN.CZ

RESTAURÁTORSKÉ ATELIÉRY • UMĚLECKÉ TRUHLÁŘSTVÍ
ČALOUNICTVÍ • PRODEJNÍ GALERIE

ČERNÁ HORA
U LIHOVARU 582

+420 608 279 717
JAKUB.SOLAR@RENODESIGN.CZ

INTERNETOVÁ AUKČNÍ SÍŇ
eSTAROŽITNOSTI.CZ

**Srdečně vás zveme na
červnovou aukci obrazů
a starožitností.**
**Předaukční výstava
od 23. 5. v prostorách
Vinohradské galerie
(Slavíkova 5, Praha 2).**

Slavíkova 1611/5, Praha 2-Vinohrady
tel.: +420 222 210 609,
mob.: 775 565 456
e-mail: aukce@estarozitnosti.cz

LETEM SVĚTEM

1

2

3

2 JOSEF LADISLAV
NĚMEC: MODEL
PRŮMYSLOVÉHO
PALÁCE, 1906

1 WILLEM DE KOONING:
INTERCHANGED, 1955,
olej na plátně,
200 x 175 cm, cena:
300 000 000 USD

3 TATE MODERN 2016
dostavba londýnské
galerie od
architektů Herzoga
a de Meurona

Průmyslový palác ve stříbře

PRAHA – Expozici *Secese/Vitální umění 1900* v Obecním domě v půlce února obohatil nový exponát – stříbrné hodiny ve tvaru střední části Průmyslového paláce. V roce 1906 je vyrobil Josef Ladislav Němec, který patřil mezi nejvýznamnější zlatníky české secese. Tento luxusní model osázený drahými kameny byl darem k sedmdesátinám dlouholetého ředitele První českomoravské továrny na stroje inženýra Vojtěcha Novotného. Závod dodal v roce 1891 na Jubilejní výstavu v Praze konstrukci celé budovy.

Do stěn modelu autor vložil reliéfy a rytiny znázorňující šíři produkce Novotným řízené továrny. Zahrnují strojní zařízení technických provozů, lokomotivy, mostní a jiné exteriérové konstrukce i vybavení soukromých a obchodních interiérů. Zadní stranu modelu uzavírá pohled na tovární komplex, doprovázený věnováním. K historizujícím prvkům odvozeným z Průmyslového paláce a realistickým zobrazením produktů závodu se na modelu připojuje i stylová složka secesní, která nejjasněji vystupuje na číselníkové desce hodin a zaplňuje střed čelní fasády.

Vojtěch Novotný (1836–1909) byl jedním ze zakladatelů a zároveň ředitelem První českomoravské továrny na stroje v Praze od jejího založení v roce 1871 až do roku 1893, kdy odešel do pen-

ze. Továrna se významným způsobem podílela na vzestupu českého strojírenství v Rakousko-Uhersku, byla předním dodavatelem strojů pro průmysl a zemědělství a výrobcem ocelových konstrukcí pro stavebnictví. ■

Dva obrazy za půl miliardy dolarů

CHICAGO – Agentura Bloomberg v půlce února informovala o dosud největším privátním prodeji umění. Finančník Ken Griffin, jehož majetek je odhadován na 5,6 miliardy dolarů, koncem loňského roku zaplatil kolem 500 milionů dolarů za dva obrazy amerických abstraktních expresionistů, konkrétně za díla Willema de Kooninga a Jacksona Pollocka. Prodávajícím byl filmový a hudební producent David Geffen.

Oba obrazy – de Kooningovo plátno *Interchanged* z roku 1955 a Pollockovo *Number 17A* z roku 1948 – jsou od loňského září vystaveny v chicagském Art Institutu, v jehož správní radě Griffin zasedá. Obraz *Interchanged* se v roce 1989 prodal v aukci za 20,7 milionu dolarů, což v té době byl malířův aukční rekord. Pollockův obraz se objevuje na fotografiích v článku v časopisu Life, který malíře na konci 40. let pomohl proslavit. ■

Nová Tate Modern

LONDÝN – Na 17. června je plánováno slavnostní otevření dostavby galerie Tate Modern na jižním břehu Temže. Galerie, která od roku 2000 sídlí v budově bývalé elektrárny, je s návštěvností kolem 4,8 milionu lidí ročně nejúspěšnějším muzeem moderního a současného umění na světě. Dostavba v podobě nepravidelné pyramidy je dílem švýcarských architektů Herzoga a de Meurona, kteří byli rovněž podepsáni pod konverzí původní elektrárny na muzeum umění.

Novostavba rozšíří výstavní plochu muzea o více než 22 tisíc metrů čtverečních, což představuje nárůst o 60 procent oproti současnému stavu. Stavba vyšla na 260 milionů liber (8,8 miliard korun), o pětinu draž než bylo plánováno a zpozdila se o čtyři roky. Původně měla být dokončena již k londýnské Olympiádě. V souvislosti s rozšířením výstavní plochy dojde k celkové reinstalaci stálé expozice a nové prostory mají galerii rovněž umožnit ve větší míře se věnovat performativnímu umění. ■

POZVÁNKA

JAROSLAV JEŽEK: VOLAVKY, Royal Dux, 1960

Retromuseum v Chebu

Galerie výtvarného umění v Chebu v půlce února otevřela novou pobočku zaměřenou na design a životní styl v období 60. až 80. let. Stálá expozice Retromusea, jak se nová instituce jmenuje, představuje nejen špičkový dobový design, ale i předměty každodenního života. Ty zde přibližují „reálná“ prostředí (dvojice obývacích pokojů a kuchyní z 60. a 80. let, kancelář), v nichž si návštěvníci mohou otevřít zásuvky a skříně, posadit se do křesla a v televizi sledovat tehdejší program nebo si mezi jednotlivými byty zavolat z dobových telefonů. Úvodní výstava představuje fenomén značky Botas. ■

Retromuseum / úterý–neděle 10–17 hod. / vstupné 80/60 Kč
WWW.RETROMUSEUM.CZ

INZERCE

Císař Karel IV.

Národní galerie v Praze
Valdštejnská jízdárna
15/5–25/9/2016

ngprague.cz
k700.cz

K*700
1316–2016